

Motrišta.....

Nije prošlo ni 10 godina od rata - a mi smo - izgleda već zaboravili tko je i kako radio za Domovinu! Kad mi netko tko nije bio upućen u rad kaže nešto u tom pogledu - kao na pr. "Gdje ste vi bili kad je puhalo" ili kad je jedan našalost za mene neznan po imenu rekao dr. Ivanu Hrvoiću, prvom predsjedniku AMCA-e (udruge bivših studenata zagrebačkih sveučilišta), prvom predsjedniku Kanadsko-hrvatskog kongresa Toronta i okolice: "Gdje si ti bio kad smo mi branili Vukovar?" - onako, s visine - srce me zaboli, jer takvi ljudi očito nisu upućeni tko je i što radio u toku Domovinskog rata. No, kad mi nešto tako slično kaže osoba koja dobro zna tko je i što radio, ili bi trebala znati - onda se pitam, da li takav komentar ima neku drugu nakanu, čak možda i zločestu?

Shvatili ste valjda do sada da sam imala kraći razgovor s jednim od čelnika naše zajednice, gdje mi je rečeno prilično negativno o radu AMCA-e. Tko zna, možda se je i šalio, ali to nisu stvari za šalu. To me je ponukalo da se zamislim o radu mnogih koje više ne srećemo - a toliko su napravili u presudnim danima! Razmišljala sam o našim mladima iz CCIC-a, koji su prvi uspostavili jake veze s Ottawom, razgovarali s parlamentarcima, gotovo stalno sjedili u glavnom gradu Kanade, i formalno držali naše kanadske parlamentarce za vrat - tražeći ih da učine ovo ili ono. Danas - žalosno je to reći - te mlade zaslužne ljude više ne srećemo, a razlog je jasan: nisu izdržali pritisak, ili čak stalno negodovanje na svoj rad, a onda kad su nas trebali, nismo im pružili ruku kad je bilo stani-pani. Tako smo izgubili M. Marniku, A. Puticu, E. Mavrinca, A. Mrše, M. Miojevića, T. Butkovića, Dodiga, C. Ivankovića, Tanju Splajt i još mnoge i mnoge mlade koji više nisu mogli. Tko zna, možda je i novac bio u pitanju - to više nije važno, no danas ih više nema na radu - a toliko su potrebni.

U kratkom razgovoru s gore navedenim pale su čudne riječi - koje su mene kao AMCA-ša, a posebno kao predsjednicu AMCA-e duboko razalostile. No, nije to ni prvi puta - često se kaže, a što je u stvari AMCA napravila i gdje je bila? Čovjek ne treba vlastitu trubu puhati i govoriti o sebi, ali izgleda da je došlo vrijeme da se i to radi - ne radi osobne dobiti, već radi ljudi koji su sebe dali kad je trebalo, a sad se sve to zaboravlja ili gura pod tepih. Zato mislim da je vrijeme reći malo o AMCA-i i o ulozu koju je ta udruga imala u našoj zajednici, i prema Kanadi, no isto tako želim reći da je svaka udruga ovdje radila - svaka na svoj način - a zajedno smo mnogo postigli i na to ćemo biti i moramo biti ponosni..

Udruga AMCA je osnovana u doba prvih demokratskih izbora u Hrvatskoj, u svibnju 1990. Odmah po osnutku rad je započet na svim nivoima, no težište je bilo na političkom i kulturnom radu. Članovi AMCA-e su se odmah uključili u promičbeni rad u samoj udruzi, ali i u svim drugim udrugama gdje su djelovali. Zahvaljujući AMCA-i osnovane su i druge udruge, kao na pr. Bedem Ljubavi, udruga žena koja je časno izvršila svoju zadaću na obrani domovine. Članovi AMCA-e su bili vođe uglavnom svih promidžbenih akcija za Hrvatsku, radili su u organiziranju protestnih akcija, organizirali sastanke sa Ottawom i članovima kanadskog parlamenta, pratili dnevni tisak i reagirali kad god je bilo potrebno, radili u zajednici gdje god je to bilo potrebno na bilo kojem poslu. Posebno se može istaknuti rad AMCA-e na humanitarnom polju: slanje lijekova, bolničke opreme, odjeće i obuće u Hrvatsku.

Danas, taj vođa jedne hrvatske udruge kaže, možda s humorom - Vi ste možda radili u tome, ali niste bili vođe! Nitko iz AMCA, kao i nitko iz zajednice nije radio da se ističe - bar ja tako mislim, ali ja isto tako mislim da ovakve neodgovorne izjave donose samo negativne osjećaje - jer mi AMCA-ši znamo da smo i vodili protesne mitinge, i organizirali sastanke, nas još i danas zovu iz novina i radio postaja, kao i iz Ottawe - jer znaju za nas i naš rad. Sve to bilo je napravljeno iz ljubavi prema Domovini, i iz poštovanja prema onima koji su davali sve najbolje od sebe tamo u Hrvatskoj, a i iz saznanja da mi, intelektualci, možemo i moramo sve dati od sebe. Mi smo znali što nam je činiti, i dalje znamo kuda ćemo, makar razni neodgovorni smatraju da AMCA nije ovo ili ono. Možda AMCA nije zaradila onoliko novaca kao neke druge udruge, ali rezultati našeg rada su posvuda. Svi naši članovi su na svojim radnim mjestima - a to su škole, instituti, bolnice, visoki administrativni centri itd. širili istinu o Hrvatskoj. Naše glasilo je "Gaudeamus", koje plaćamo iz svojeg džepa, a koji puta (za što smo duboko zahvalni) nekolicini hrvatskih businessmena nam pomogne. Troškovi za "Gaudeamus" nisu mali, a rezultati su ogromni: "Gaudeamus" dobivaju svi članovi kanadskog Parlamenta u Ottawi, kao i u Ontariju. On se isto tako šalje po USA u ruke mnogim čimbenicima američkog javnog života - preko AMCA-ša koji žive i rade u USA. Mnoge naše akcije u samom početku rata bile su osmišljavane u Torontu, ali su bile izvršavane po cijeloj Kanadi i Americi, i rezultate smo vidjeli vrlo brzo. Jedan od rezultata Gaudeamusa je srdačan odnos i kooperacija AMCA-ša Sjeverne Amerike i svijeta, što se je pokazalo na Koordinacijskoj konferenciji održanoj prošle godine u Zagrebu, gdje se je skupio "cvijet" našeg promidžbenog rada, gdje su svojim izvješćima pokazali cijeloj Hrvatskoj što je i kako napravljeno za Domovinu - kad je puhalo iz sve snage.

Nitko nema ništa protiv da se svatko pobrine za sebe - to je normalno, ali nije normalno poniziti rad svojeg brata Hrvata da bi uzdignuo sebe i svoje. Probajmo ne zaboraviti što smo radili i tko je radio, jer ćemo inače imati ono što se dogodilo u bivšoj Jugi, kada je bilo više onih koji su primali "boračke penzije" nego boraca. Nitko ne traži javne zahvale, ponajmanje AMCA i njeni članovi koji su bili na pravom mjestu kad je trebalo, i opet će biti ako zatreba - ali ne dozvoljavamo nikome da umanjí našu ulogu, ili ulogu bilo koje druge udruge ili javnog radnika naše zajednice, jer ako to dozvolimo jedan od ovih dana netko će se drznuti i reći "Ma što se ti Vukovarci bune!"

Tako ja mislim.

Valentina

Cijena: \$1.00

No. 29 - 28. II, 1999

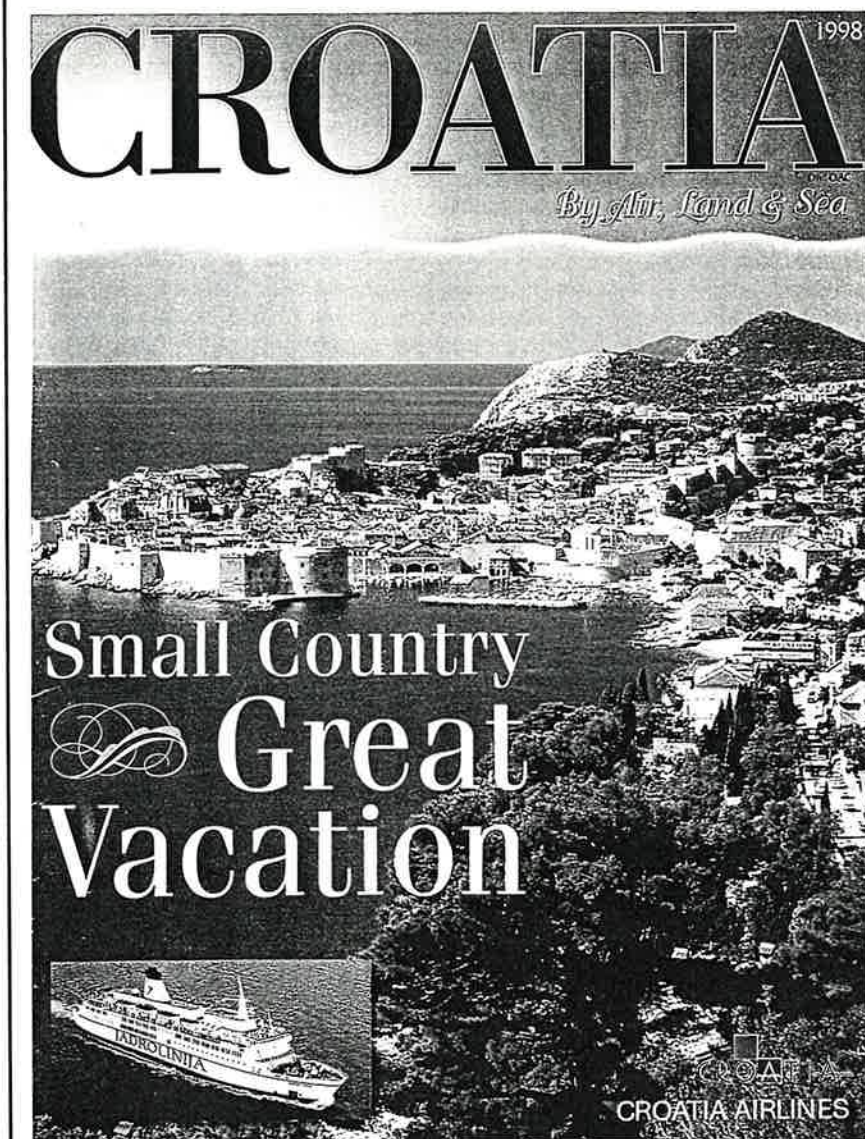

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

U OVOM BROJU :

- Urednica piše 2
- Vijesti iz Toronta 3
- Vijesti iz Hrvatske 4
- Vijesti na
Engleskom 5
- Hina 6
- Iz Tiska 7 - 16
- Dr. Ivo Hrvoić
- Razgovor 17
- Mojim očima 18
- Dogadaji iz
zajednice 19
- Lijepom Našom 20-23
- Zdravlje 24
- Dopisi
Čitatelja 25
- Svaštice 26
- Šport 27
- Motrišta 28

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :

Valentina Krčmar

Technical Director:
Slavko Butković

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9221

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
deposited at any of the Croatian
Credit Unions, account No. 274 - 2403
or directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se
učiniti kod Glavnog Urednika ili u
bilo kojoj Hrvatskoj Kreditnoj
Zadruzi pod brojem 274 - 2403.

Advertising rates :
Full page - \$750.00 per year
½ page - \$400.00 per year
¼ page - \$200.00 per year
1/8 page (bus.card) - \$100.00 per year
Advertising is payable in advance.

Oglasi :
Cijela stranica - \$750.00 godišnje
½ stranice - \$400.00 godišnje
¼ stranice - \$200.00 godišnje
1/8 stranice (posjetnica) - \$100.00
godišnje
Oglasi se plaćaju unaprijed.

Urednica
piše:

Javili ste mi se mnogi s komentarima o zadnjem broju - uglavnom ste bili zadovoljni, tako bar kažete - a i novi način mijenjanja boje, izgleda - sviđa vam se. Veseli nas da zajedno s nama u uredništvu brinete i o izgledu, ali i o sadržaju HRVATSKE ISKRE. Hvala vam na svakoj dobroj riječi.

Dobili smo jedno pismo na koje odgovaram u ovom pismu. Pitani smo - da li je HRVATSKA ISKRA samo za intelektualce? Želja ovog uredništva je da svatko u našoj zajednici nađe u ovim novinama nešto što će ga zanimati; nešto što će mu privući pažnju i želju da opet uzme HRVATSKU ISKRU u ruke i s užitkom je pročita od prve do zadnje strane. Da li je to intelektualac, ili ne - to zaista nije važno, jer mi izdajemo ove novine za svakoga iz naše zajednice, pa i za one koji ne žive u Torontu ili Mississaugi. Naime, HRVATSKA ISKRA se šalje u SAD, Njemačku, Hrvatsku i na razna mjesta u Kanadi. No, mi naglašavamo stalno da radi nedostatka prostora ne možemo sve što nam se pošalje objaviti. Zato molimo, strpite se vi, koji nam pišete. Vaša pisma su nam dragocjena, čljenimo svaku Vašu riječ, i doći će vrijeme da - nadajmo se - sve objavimo, malo po malo.

Kao i Vi svi, i ja sam bila pogođena preranim odlaskom vel. Ivana Goleca. Dirnuta sam bila osjećajima svih svećenika, misisaških župljana, prijatelja te župe, kao i svih onih koji su došli zadnji puta pozdraviti vel. Goleca. Prijatelji s kojima razgovaram kažu koliko će im nedostajati. No, u mojoj glavi stalno stoji pitanje: da li je vel. Ivan Golec znao koliko je bio voljen i poštivan od cijele naše zajednice? Nadam se da je znao koliko su ga Hrvati naše zajednice poštivali i voljeli. Ipak, mi često čekamo do zadnjeg dana i puno puta ne stignemo reći onima koji nam toliko znače da ih volimo i da smo sretni da ih imamo u svom životu. Možda je sada prilika da se okrenemo onima čija riječ nas veseli, rad pomaže, a prijateljstvo obnavlja - pa izrazimo te naše osjećaje, jer tko zna što nam sutra donosi? Jasno, u ove ubrajamo i nas u HRVATSKOJ ISKRI - pa se javite i nama, bit će nam drago ako smo vam donijeli nešto ugodno u život.

Ovim brojem želimo u Vama probuditi želju za odmorom u Hrvatskoj. Britanci smatraju Dubrovnikom "najboljom lukom Mediterana", a mi Hrvati znamo da je cijela naša obala, kao i unutrašnjost jedna predivna oaza, koja vas sve čeka ovog ljeta. Sada je vrijeme planiranja za iduće ljeto - idite u Hrvatsku, na najplavije more; najzelenije rijeke; na najljepše planine i predivne gradove i sela - idite doma ove godine. Uz ovakve članke naći ćete i druge zanimljivosti, što poručuje zagrebački nadbiskup Josip Bozanić u povodu Korizme, intervju s doministrom Buconjićem i dr. Hrvoićem, članak Maje Freundlich, jedan interesantni osvrt o ponašanju prema Predsjedniku, o kralju Tomislavu, o Nikoli Tesli, prvom hrvatskom koncertu, zdravlje, šport, vaše dopise, svaštice, motrišta i još mnogo drugog interesantnog materijala.

I, prije nego završim, moram Vam reći: dojadila mi je ta "međunarodna zajednica". Negdje sam čula jednu izreku, da je čovjek čovjeku vuk. Ja mislim da to uopće nije tako: generanlo ljudi su dobri, ali zaista mislim da je međunarodna zajednica nama - žrtvama Miloševića & company - "vuk" i koji puta mislim neka nas ostave na miru, jer ovo što oni rade sa žrtvama Miloševića i njegova režima je prešlo sve mjere. Gdje bi danas bio Hitler da je imao ovakve gmizavce, kao što su danas na visokim političkim položajima u svijetu
Hvala na druženju!

Valentina Krčmar

Malo o športu

Plivanje: "OČITO SMO PRONAŠLI
FORMULU"

ZAGREB, Kada su se prije tri-četiri mjeseca osvajali odličja na mitinzima i prvim utrkama Svjetskog kupu u malim plivalištima, komentar je bio: "To su ipak mala plivališta." Vremena i konkurencija tada nisu stavljeni na vagu. Početak prosinca nudio je Europsko prvenstvo, a ono ipak nosi novu težinu. No, tko zna bismo li mala plivališta prihvatili kao realnost, i to onu u kojoj živi sve više plivača. A ništa manje važno, i sponzora, da nismo dobili prvog svjetskog rekordera Miloša Miloševića, ali tada su ga dobro pratili i ostali naši plivači. Danas, dva mjeseca nakon EP-a i nešto manje od pedeset dana (od 1. - 4. travnja) prije početka SP u Hong Kongu, a oni još žive u najelitnijem društvu, još uvijek u nogama i rukama imaju eksplozivnost i brzinu za svjetska vremena, još uvijek su u vrhunskoj formi.

Ali danas nitko više ne smije reći da "to nije to", danas smijemo samo pitati: "U žemu je tajna?" - Kada bismo sada javno otkrili, možda bi drugi krenuli tim putem. Gledajte, kako je lopta okrugla, tako je i bazen četvrtast... ponudio je odgovor u svom stilu Tomislav Karlo, no nastavak je nudio onaj pravi: -Plivanje postavlja nove zahtjeve, natjecanja sada traju gotovo cijelu godinu i morate se optimalno pripremiti. Za jedno po jedno, te za svako biti 'pravi'. Prema rezultatima, čini se da smo našli 'formulu' za uspjeh.

Znači nema smisla otići daleko i pitati za Hong Kong, kada se prije toga treba dokazivati na još tri utrke Svjetskog kupu. A na njima Karla i njegovog "cimeru" Miloša Miloševića (iako se i Čač, Galić, Žeravica, Mašković i ostali povremeni putnici dobro drže, ako ih ne "ulovi" bolest) i konkurencija teško lovi. Mičo je zbog temperature morao "preskočiti" Peking i Hong Kong, a ona sada, nakon Glasgowa, trese Karla. No, neda se, i ipak će ovaj vikend u Parizu "loviti" Nijemca Thelokea. Ne mogu "cimeri" razmišljati o 10.000 dolara, jer i Miči i Karlu "pobjegli" su naslovi najboljeg dupina, odnosno leđaša Svjetskog kupu. No, Miloš može početi računati na 5000 (nagrada koju donosi drugo mjesto), Karlo pak na 2500 dolara (koliko je "teško" treće mjesto). Treba samo biti najbrži na 50 m dupin ovaj vikend u Parizu, potom tjeđan dana kasnije u Gelsenkirchenu, te na kraju (početkom ožujka) i u Imberiji, a uz to i barem treći na "stotki". I u kalkulacijama našeg leđaša mjesta ima samo za svjetska vremena. Ali, to za njih više nije "samo" već samo. (K. Gvardiol, Večernji list 20.02.99)

• Nastavak sa strane 26

- Objavimo li sve to, ispast će da u Dabru trebaju samo još poteći med i mlijeko. Nije valjda da je sve tako ružičasto, imate li kakvih problema - upitali smo supružnike Bičanić.

- Ha, nije ovdje život nimalo jednostavan, kao ni u kojem drugom gorskom kraju. Zime su ovdje surove i za njih se treba pripremati mjesecima i stoga ovako lijepe stvari zaslužuju isticanje i zato ih navodimo - kaže, Marijana, potuživši se usput na (pre)sporo čišćenje nerazvrstanih cesta kroz selo. Prije su ih stanovnici čistili sami, uz pomoć malih ralica, konjskih, volovskih zaprega i traktora, no, kakao je u Dabru danas ostalo tek stotinjak staraca, toga se posla, pogotovo po ovako visokom snijegu, više nema tko prihvatiti. Prije nekoliko dana bilo je grdnih muka kad je trebalo pokopati jednoga mrtvaca. Nije imao tko ne samo proptiti do groblja, nego niti iskopati raku...

Supružnici Bičanić najmlađi su bračni par u Dabru, a njihov 2,5 godišnji Tomislav jedino je dijete u selu. Osim što radi u Pošti, Pave se, uz izdašnu Marijaninu pomoć, bavi i stočarstvom. Imaju šest krava muzara, koje su po povoljnim uvjetima dobili iz PIKa Rijeka, a Marijana vodi i sabirnu stanicu, u čiji se laktofriz dnevno slije između 100 i 300 litara mlijeka iz staja 20tak kooperanata.

J. Cvitković, Večernji list, 19. 02. 1999., str. 9. (HIC Vijesti)

Nogomet: U SRJ NEZAPAMĆENO ZANIMANJE ZA
SUSRET S HRVATSKOM:

Na svakoj ulaznici ime i prezime

Kako se smanjuje vrijeme do "nogometnog obračuna s Hrvatima", tako u Beogradu rastu napetost i emocionalni poklici, a odlazak na tu utakmicu postala je stvar prestiža "svakog pravog Srbina." Čini se da je većina Srba čak i za dolazak NATO-a, ali s Hrvatima kompromisa nema. Pobjediti se mora, a sve ostalo, pa i neodlučeno, ravno je katastrofi.

Susret SRJ - Hrvatska, igrat će se na stadionu Crvene zvezde koji primi nešto više od 100 tisuća osoba, ali će zbog pravila EUFE da se može samo sjediti, na njemu naći samo 56.500 sretnika koji će vidjeti susret za koji se u Beogradu tvrdi da će i "Europu podići na noge".

Zanimanje za taj susret je toliko da u Jugoslavenskom nogometnom savezukađu da bi im premalo bilo i pet stadiona, a zbog straha da ne dode do manipuliranja ulaznicama, dijelit će ih, kažu, "na žličicu". Da bi se spriječilo bilo kakvo neugodno iznenađenje, vlasnik svake ulaznice morat će dati osobne podatke onome tko mu službeno proda ulaznicu. Iako se za sada ne zna cijena, najvjerovatnije će mjesta na sjevernoj i južnoj tribini stajati 100, a na zapadu i istoku 500 dinara. Za ovdasnje prilike to je fantastičnih 70 njemačkih maraka. Beogradski "tapkaroši" već najavljuju rekordnu zaradu, jer vjeruju da će oni najvratniji uoči utakmice za ulaznicu plaćati i više od 200 maraka, odnosno prosječnu mjesečnu jugoslavensku plaću.

Probleme s ulaznicama, inače, stvorilo je i zahtjev Makedonskog nogometnog saveza koji će za svoje potrebe, za utakmicu SRJ - Makedonija, koja se igra četiri dana kasnije, 31. ožujka, zatražiti bar pet - šest tisuća ulaznica. Vjeruje se da će najveći dio Makedonaca koji će doći bodriti svoju momčad željeti prisustvovati i susretu SRJ-Hrvatska. (Milovan Nedeljkov, Večernji list, 20.02.)

• Nastavak na strani 27

pretežno čak virtuozno tretirana solistička dionica, kao i spretni zahvati orkestracije s mnogo impresivnih detalja u stvaranju osobito lirskih ugođaja u srednjem, polaganome stavku. Vrijedi, dakle, to djelo držati na repertoaru, pogotovo kad za klavirom sjedi majstorica poput Pavice Gvozdić, koja je temperamentno i sa sjajnim pijanističkim angažmanom iznijela tu tešku partituru. Suradnja s orkestrom i dirigentom Lipanovićem bila je uglavnom uredna.

• Nenad Turkalj, 2.02.99, Vjesnik

* A ovdje, koja vina pijete?

• Nastavak sa strane 17

- Prvo pregledam što ima od hrvatskih vina, pa ako ima dobrih kupim nekoliko boca, a francuska vina su za mene vrh svijeta.

*Dr. Hrvoiću, vi ste izgleda mi čovjek s istančanim ukusom. Kažu da je odjeća jedan vid osobnosti. Što vi volite nositi?

- Nećete mi vjerovati ako vam kažem da u svojoj garderobi nemam ni jedan par traperica. Nisam ohol, niti nametljiv, ne patim od "marke", ali mi je veoma stalo do kvalitete i udobnosti. Uostalom, čovjek se mora pokazati pristojno svojoj okolini, bitan je i taj vanjski detalj, ali ponavljam, trendovi me ne zanimaju. Ja više volim biti individualist....

• Nastavak sa strane 22

umjetnika koji su nastupali u Hrvatskoj. Ploču "Ovo je naše najbolje" predstavili su novinar Nikola Čelan i uime splitskoga HNK, gdje je promovirana, ravnatelj drame Ivica Buljan. Na predstavljanju je istaknuta kvalitativna razlika autohtonog napjeva i suvremeno, ali površno obrađene, "manipulirane" narodne pjesme. Nikomu se ne može zabraniti da obradi narodni napjev, ali ne bi smio na njemu zarađivati predstavljajući ga autohtonom umjetnošću, drži Dunja Vejzović.

Svoju privrženost narodnomu glazbenom izricaju velika operna umjetnica potvrdila je pjevajući na promociji s pučkim pjevačicama iz Poljica ponad Omiša.

Hina, Vjesnik, 16. 02. 1999., str. 19. (HIC Vijesti)

SVAŠTICE

Ivica Puhalo

KONTEMPORARNI “BEĆARAC”

Dragi čitatelji,
Jutros sam ustao na krivu stranu,
pa oprostite što u svemu nadoh neku manu...ALI

PUN MI JE KUFER....

Neke gospode i dama, koji “wellfare” ubiru bez savjesti i srama!
I onih “povrijeđenih” na radu, što od poštenih ljudi godinama krađu!
Preplaćenih koncilora, MP-a, matorih senatora,
politikantskih gladijatora, što plodove moje i tvoje muke
pohlepno primaju na svoje ruke,
a skoro ništa ne rade, osim što debele brade glađe!
Suza i velikih vika za - u kartonu - beskućnika!
Vozača - ubojica koji nemaju dosta krvi u svom alkohol sistemu!
Nekažnjenog kriminalnog zakona luđa, kriterija suda,
i nekih advokata, koji jedino kad je najljuća zima,
drže ruke u svojim džepovima!
Radnih navika pojedinih “radnika”!
I onih novo-došljaka, koji vole da im mi plaćamo škole,
a smrdi im svaka manualna “šljaka”!
Sumnjivih šema bezskrupuloznih businessmena!
Lažnih obećanja, trojanskoga konja i svega što pokvareno “vonja”!
Šarlatana, bijelih vrana, perfekcionista “bez mana”!
Cinika, cincara, licemjera i farizeja,
i onih što nisu na ničijoj strani, ni gorki - ni slani,
ni vrući, ni mrzli, već mlaki što karakter svaki
miluju u svoju korist, po bilo koje boje dlaci!
Vječnog kritičara iz naslonjača ili kod bara,
što neumorno formulu za “bolji svijet i život” stvara!
U magli operatora koji mi prodaju “rogove za svijeće”.
Svih medija “jelovnika” što mi uporno nudi smeće!
Tele-marketinga, što od mene žele
da naprave - ako ne baš vola, onda bar tele!
Kanvasora, prodavača vjere i drugih mora,
i “dobrih pastira” koji nas pravila uče,
a po lekcijama ne žive, ni kod svoje kuće!
Izjesnih političara što, prije izbora
puni su obećanja, karizme i čara,
- a poslije, “dase” pune svoje kase!
i smiju se iz Mercedesa ili Jaguara,

ČETIRI MJESECA U SNIJEGU I LEDU

DABAR (OTOČKI) - Mjesni poštari u Dabru, 50godišnji
Pave Bičanić, nije bio baš uvjerljiv kad smo ga dan prije nego
što smo krenuli put Dabra, pozvali telefonom i upitali u kakvom
je stanju cesta do toga zabačenog potkapelskog sela uz
županijsku prometnicu Otočac-Lička Jasenica.

- Pa, tako, ide se ide. Ja sam jučer prošao bez ikakvih
problema. Pripazite, ipak malo na zavojima, snijeg je dosta
visok, nepregledno je, možete na koga naletjeti - rekao nam je
Bičanić, a te riječi nisu baš uklanjale dvojbu treba li se uputiti u
Dabar, živopisno gorsko selo, do kojeg se i prijašnjih,
neusporedivo blažih zima, teško, a najčešće i danima, zbog
snijega, leđa i visokih snježnih zapuha, stizalo - nikako!

Međutim, sav strah od ostajanja u snijegu u planinskom
bespuću “okopnio” je već na izlasku iz Otočca. Prometnica kroz
Podum i Glavače, iako uživa samo županijski status,
neusporedivo je bolje očišćena od većine državnih cesta kroz

Da, pun mi je kufer....

Lovaca “u mutnom”, laktaša, muktaša,
vidiš ih samo kod dobrih kaša i punih čaša!
Mafijaša, oportunistu, para-socijalistu,
demagoga, radikala, ludih nacionalista,
hipokrata, Juda Iskariot-a i drugih glista!
Širitelja mraka, polucije vode, zemlje i zraka!
I kameleona što stoje sa strane,
Jugonostalgičara koji “dobra stara vremena”
postojano, tvrdoglavo brane!
Don Kihota, bukača protiv vjetrenjača, kukanja, plaća
onih što traže kruha kod stola punog kolača!
Kapetana ‘Titanic-a, ledenjaka, nekvalificiranih navigatora,
što u propast odvođe zajedničke brode!
I onih što pred svijetom peru prljavu rublju
i koji se guše u vlastitom smeću
i što u bezdan guraju nas dublje
i koji u mraku ne pale - već gase svijeću!
Dosta mi je varljivih zvona, mračnih zona,
ljudi koji ne drže do riječi, pesimista, komunista,
jadnika koji vrijeđaju čovjeka i Krista.
Samozvanih “voda” - a u životu gubitnika
uz čije ime stoji mnogo upitnika!
Nekih arogantnih gostujućih “zvijezda” estrade
i njihovih repertoara
iz naftalinom natopljenih ormara.
A posebno mi je žao “siromaha” što živjeti ne znadu,
pa kad odu na obračun k Bogu -
bogatstvo svoje sa sobom - uzet ne mogu!

Mogao bih nastaviti ovu “crnu kroniku” i dalje,
no počelo je nešto da me “grebe” -
sve gore navedeno tlak mi u vis šalje,
jer pun mi je kufer i samog, negativnog, sebe!

županiju. Na asfaltu, sve tamo do iznad Sv. Petke i Vrbovića,
uopće nema snijega, a i tamo podosta “više”, oko Crnoga vrha,
gdje smo ušli u “bob staze”, dalo se uz malo opreza voziti
sigurno.

- Istina je, ove zime dečki iz “Hrvatskih cesta”, makar što se
nas tiče, doista su se iskazali. Iako se upravo danas navršavaju
puna četiri mjeseca kako je Kapela pod snijegom, i to visokim
kao malo kada prije, niti jednog jedinog dana cesta do Dabra
nije bila zatvorena, a to se ovdje gotovo i ne pamti - dočekao
nas je u središtu sela poštari Pave. Njegove riječi potvrdila je i
supruga Marijana, dodajući da pohvale zaslužuju i ljudi iz
HEPa, koji su također cijele zime bili stalno na usluzi
dabarskim gorštacima.

- Prekidu opskrbe strujom svedeni su na minimum, a i to je
ovdje nekad bila rijetkost - kaže Marijana - ističući da su
hepovci znali i kilometrima pješačiti ne bi li što prije uklonili
kvarove. Pohvalila je usput i HPT, koji je uspio prije početka
zime postaviti svjetlovodni kabel do 20tak kilometara udaljenog
Otočca i pripojiti prve telefone u Pošti i javnoj govornici, koja
je do tada radila na solarnu energiju.

- Nastavak na strani 27

Vijesti

iz

Toronta i Okolice

Važna obavijest:

AMCA obavještava hrvatsku zajednicu u Torontu i
okolici da će 24. travnja ove godine imati večer s
Majom Freundlich, poznatom hrvatskom
novinarkom, u dvorani župa Naše Gospe Kraljice
Hrvata. Ulaznice po \$25.00 već su u prodaji i mogu
se nabaviti u uredništvu HRVATSKE ISKRE (tel. 905-
738-0053, navečer) ili kod članova udruge AMCA.

PETAK S HDZ-om

Svakog petka navečer u 18:30 u prostorijama HDZ,
19 Dundas Street West, soba # 202 (Dundas & Hwy #
10, u zgradi HKZ) održava se
- gledanje HRTV Dnevnika (satelitski prijenos)
- prikazivanje hrvatskih filmova
- susreti s uzvanicima
- telefonske konferencije s javnim djelatnicima
iz Hrvatske
Ulaz besplatan

Služite se našim pokroviteljima:

JOLIC ENTERPRISES LIMITED C.O.B. AS
ONTARIO SIDING
Poznata hrvatska tvrtka ove struke u Kanadi
s više od 25 godina poslovnog iskustva.
**UGRAĐUJEMO SVOJE VLASTITE
PROIZVODE KAO I PROIZVODE DRUGIH
RENOMIRANIH PROIZVOĐAČA**
**UGRAĐUJEMO TOPLINSKI SIGURNE
PROZORE I VRATA RAZNIH VRSTA
ZA SVE NAVEDENE RADOVE GARANTIRAMO**
Cijene Naše pravilo je biti povoljniji
ili isti u cijeni sa konkurentima
- JOHN JOLIĆ -

1187 Bunhamthorpe Road East,
Oakville, Ontario L6J 4Z2
(905) 257-0334
(905) 257-0329
Fax: (905) 257-0397

Slušate li naš najpopularniji radio program “Zvuci Hrvatske”?

Radio program “ZVUCI HRVATSKE” donosi vam
društvene obavijesti, razgovore s gostima iz Domovine ili
naše zajednice, reklame, želje, vijesti iz Domovine, šport.
Radio program “ZVUCI HRVATSKE” možete čuti od
ponedjeljka do petka na FM 100.7 2:00PM, I nedjeljom 15.40
AM, točno u podne. Želite li daljnje informacije, nazovite na
(905) 602-8899, ili Toll free 1-800-285-8911.
Posebno Vas upozoravamo na popularne emisije utorkom
“Okvir za portret” i četvrtkom “Vama na usluzi”

Poštovano uredništvo,

10.02.99

Jučer sam primio paket primjeraka “HRVATSKE
ISKRE”. Uzео sam si sat da ih prolistam, pregledam i neke
članke pročitam. Vaš list, a tako mi se sve čini, jeste bolji od
svega što mi u US od hrvatskog tiska imamo. Ne znam da li
ste studirali žurnalizam, ako niste, onda ste rođena novinarka.

Od svega srca čestitam i želim najbolji uspjeh.....

Primitе moje pozdrave uz najbolje želje za uspješan rad u
budućnosti,

Odani Vam, Fedor I. Čičak

Drago Geoheli piše:

HRVATI IZMEĐU DVIJU OBALA

Televizijski dokumentarni film “Između dvije domovine”
kojeg je realizirala gđa.štefanija Bosnić Blagaš, djelatnica
HRTV, dao je opis sjevernoameričke hrvatske dijaspore.
Dokumentarac je u nekih 40 minuta uspio prikazati dolazak
Hrvata na ovaj kontinent, cijenu koju su platili dolaskom u
drugačiju civilizaciju, I konačno, kako su se uspjeli relativno
afirmirati kroz nekoliko svojih pokoljenja, sve do današnjih
dana. Film nije mogao ići u detalje, niti u neke središnje
događaje, koji zaslužuju dublju analizu, ali je uspio izvrsnom
montažom dati raspoloženje hrvatskih zajednica u New York
City-ju, Clevelandu I Torontu. Zapravo, te je gradove posjetio
hrvatsko-židovski zbor “Lira”, u nastupima s kojima su
izazvali pozornost I priznanje, hrvatskih I židovskih zajednica.
Krunu svog kratkog putovanja “Lira” je doživjela među
Hrvatima u Torontu. Ipak, dokumentarni film “Između dvije
domovine” nije fokusirao kamere na nastupe “Lire”, nego je
poklonio pozornost hrvatskim zajednicama I tako ostvario ne
samo visoku umjetničku razinu filmskog dokumentiranja
hrvatske sudbine, nego I zavidnu osjetljivost prema
kroničarskom “upisivanju” prošlosti, sadašnjosti I
naslućivanja budućnosti. Impresivno! Hrvatskoj javnosti su
dijelovi dokumentarnog filma prikazani u nekoliko navrata, a
premijera filma je doživljena nedavno, te u svemu ugodno
iznenađenje da smo mi u dijaspori, preko HIC-ovog
satelitskog programa doživjeli reprizu u srijedu 24. veljače
ove godine. Eto, I u tome se vidi pojačanje suradnje između
domovine I dijaspore. Jedinu zamjerku filmu izrekli bismo
glede naslova filma. Neprestano se, kroz narodnjake
propagira ideja o dvostrukosti domovina, što je iluzorno, isto
kao što je nemoguće imati dvije majke. Osjećaj pripadništva
domovini je ekskluzivan osjećaj, te ne podnosi neumjesne
nadomjeske o dvostrukim lojalnostima. Državljanstvo, kome
može pripadati takav dualitet, nije vrijedno spomena, jer se
temelji na ugovornim pravilima, gdje se rad I sudbina predaje
nekoj drugoj državi za određene prohibitke što ih ta država
može ponuditi. Prema tome, ne slažemo se s imenom dobrog
dokumentarca, nego predlažemo novo:”Hrvati između dviju
obala”

H.B.Z. “Bernard M. Luketich” Odsjek 515, Toronto
Priprema

Godišnjicu sa večerom i zabavom

Subota, 6. ožujka 1999, navečer u 7 sati
Dvorana naše crkve, Naše gospe Kraljice Hrvata.

7. Croatia Street, Toronto

Ulaz \$ 20.00, djeca \$ 10.00, večera uključena
Ribljí paprikaš ili pileći paprikaš s tjestom
Pozvani ste svi! Članovi, dovedite I prijatelje!
Odbor H.B.Z. Odsjek 515.

Vijesti iz Hrvatske

Pripremila: Valentina Krčmar

SMJENJIVANJE IVE LONČARA, UREDNIKA POPULARNE EMISIJE HRT-a

16.02. ZAGREB, Ivo Lončar, donedavni urednik HRT-ove popularne emisije o poljoprivredi “Plodovi zemlje” i, po ocijeni Hrvatskog novinarskog društva (HND), najbolji novinar prošle godine, ponovno je ustvrdio da ga je s uredničkog mjesta smijenio HDZ. “Moje micanje nije odluka mojih šefova, već politička odluka u vrhu HDZ-a, izjavio je Lončar na tribini HND-a.

IZMJENA IZBORNOG ZAKONA

17.02 Zagreb, V. Seks, vođa parlamentarne frakcije HDZ-a prošli je tjedan obznanio kako stranka na vlasti kani kombinirati izborni model zamljeniti razmjernim. Seksovom najavom HDZ je, praktički, priznao da više nije premoćna politička stranka u Hrvatskoj. Čisti razmjerni sustav jest jedna varijanta razmjernog sustava. Glavno mu je strukturno obilježje to što je cijela država jedinstveni izborni okrug, te što nema ugrađenu prohibitivnu klauzulu kojom se ograničuje pristup stranaka parlamentu. Kako nema zakonske prohibitivne klauzule, u parlament ulaze i stranke koje dobivaju vrlo malo glasova birača. Stvara se jako fragmentirani parlament, s velikim brojem stranaka, od krajnje desnice do krajnje lijevice. Odluke se donose teško. Česte su opstrukcije i blokade u procesu odlučivanja. To izaziva krize zakonodavne vlasti i političkog sustava u cjelini. One se razrješavaju raspuštanjem parlamenta, izvanrednim izborima, a nije isključen coup d' etat. U političkoj teoriji takvo se stanje često naziva “vajmarizacinom”, po uzoru na sličan politički razvitak u Weimarskoj Republici, koji je okončan uspostavom nacionalsocijalističke diktature. Nesretno iskustvo Weimarske Njemačke snažno je utjecalo na izorno zakonodavstvo poratnih europskih demokracija. Čisti razmjerni sustav stoga danas ne primjenjuje niti jedna europska država. U svoje razmjerne sustave one su ugradile zakonske prohibitivne klauzule, a zemlju podijelile u više izbornih okruga. U Poljskoj je 1991. primijenjen razmjerni sustav bez zakonske prohibitivne klauzule. Rezultat je bio katastrofalan. U Sejm je ušlo 29 lista. Za tvorbu većinske koalicijske vlade bilo je potrebno pet najjačih stranaka. Mandat parlamenta trajao je samo dvije godine. Kad bi u Hrvatskoj bio doista uveden čisti razmjerni sustav, vjerojatno bi se ponovilo poljsko iskustvo 1991, ali s mnogo

gorim posljedicama. Gotovo sigurna kriza parlamentarizma mogla bi poslužiti kao izlika za neku vrstu vojno ili predsjedničkog coup d'etat, koji bi zazljavao plebiscitarnu potporu radi spasa države. Demokratska opozicija morala bi se bezuvjetno suprotstaviti uvedbi čistog razmjernog sustava i Institucionalnom otvaranju prostora za potencijalnu krizu i slom parlamentarizma. Ona mora inzistirati prije svega na tome da se ulazak stranaka u parlament ograniči zakonskom prohibitivnom klauzulom, a njezina bi visina ovisila o veličini izbornoga okruga. Ako cijela država bude jedan izborni okrug, onda zakonska klauzula ne bi smjela biti niža od 5 posto. Opozicija, dalje, treba inzistirati na podjeli Hrvatske na nekoliko velikih izbornih okruga u kojima ne bi smjelo biti manje od 10 ni više od 20 zastupnika.

BRITANCI O SIGURNOSTI U BiH,SRJ

20.2.London, Britansko ministarstvo vanjskih poslova je u vidu nelzvesnog stanja u Jugoslaviji ponovno izmijenilo preporuku za putovanja u Hrvatsku, savjetujući svojim građanima da se ne koriste graničnim prijelazom s Crnom Gorom na Debelom Brljegu. “Glede stanja u Saveznoj Republici Jugoslaviji, preporučujemo da se nanovo otvoreni granični prijelaz Debeli Brljeg ne koristi niti za kratke izlaze u Crnu Goru,” stoji u preporuci. Preporuka za putovanja u Hrvatsku Foreign Office izmijenio je posljednji put tek prije četiri tjedna, a u njoj je spomenuta najava hrvatskih i crnogorskih vlasti kako će otvoriti granični prijelaz na Debelom Brljegu. U dijelu teksta u kojem se posjetitelje upozorava na postojanje neeksplodiranih mina i spremišta oružja u područjima pogođenim ratom- za razliku od prijašnjih preporuka - ne koristi se više pojam “Krajina”, a ukinut je i odlomak u kojem je bio nalažen oprez u “Istočnoj Slavoniji”, za koju se ranije spominjala “mogućnost od nastavka napetosti. Kao i u prijašnjim preporukama posjetitelje se poziva na oprez kada sa sobom nose veće količine novca, te im se nalaže da potraže liječnički savjet zbog imunizacije protiv krpelja uzrokovale upale mozga. U petak je Velika Britanija pozvala sve građane da se ne upućuju i da napuste FRJ, a sličnu preporuku izdala je i za putovanja u BiH, savjetujući da se odgode sva ne nužno potrebna putovanja u RS te da se britanski državljani pripreme za kratkotrajno napuštanje srpskog entiteta

DUBROVČANI PROTIV OTVARANJA GRANICE PREMA REPUBLICI SRPSKOJ

21. veljače, Malo turističko mjesto pokraj Trebinja, glasilo je obično pitanje u križaljka koje su se prodavale na kioscima pred početak Domovinskog rata. Kada bi se nakon mukotpnog razmišljanja odustalo i riješili drugi pojmovi, u devet praznih kockica pojavio bi se Dubrovnik. Naizgled glupo sročena križaljka nije bila nimalo bezazlena, već je ocrtavala planove koje su istočni susjedi dvadesetak kilometara od Dubrovnika skovali o sudbini najjačeg hrvatskog turističkog središta.

Planiranje je započeto davno, a iz mjestašca na tromedi Hrvatske i Crne Gore sustavno se u Dubrovnik dolazili Trebinjci koji bi nakon zapošljavalja u njihovu matičnom poduzeću, u tadašnjem “Dušanu Todoroviću” često bez završene osnovne škole brzo napredovali na rukovođeća mjesta skoro svih dubrovačkih poduzeća. Ekonomisti iz trebinjske šume na čelu sa zlogalsnim Jovom Drobňakom, direktorom “Dušana Todorovića, uzbro su se zavukli u sve pore gospodarskog i političkog života te zavladaali Dubrovnikom. Ideja “srpskog Dubrovnika” iznijeta na četničkim mitinzima u mjestu Ivanica na samoj granici s BiH već je dugo postojala. Kamion “D. Todorovića” pun ćirilčnih pločica namijenjenih Dubrovniku, otkriven sredinom sedamdesetih godina, to i potvrđuje. Prve granate na Dubrovnik i naselje Bosanku 1991 g. ispaljene su s položaja Ivanice, a njihova detonacija čula se u samom Trebinju. Tada, ipak prekasno, svima je bilo jasno zašto se seoce Ivanica sa tri kuće u nekoliko godina razvilo u pravi gradić dovoljan za logistiku čitavog korpusa, i to novcima Hrvata, u vidu doprinosa za nerazvijene republike tadašnje SFRJ. Sve navedeno više je no dovoljno da se razumije ogorčenje Dubrovčana na ideje o otvaranju graničnih prijelaza prema Trebinju i RS. Ako je otvaranje prema Crnoj Gori opravdano gospodarskim interesima RH, čime opravdati otvaranje prema Trebinju, iz kojeg putevi vode takorekuć nigdje? Osim interesa RH vezanih za vodu iz rijeke Trebišnjice kojom se opskrbljuje hidroelektrana Plat, oko čega je prebijanje računa s RS već odavno dogovoreno, druge interese za povezivanje s Trebinjem Dubrovčani ne vide. Mišljenje mnogih je da se otvaranjem granice na magistralnoj cesti Dubrovnik-Brgat-Trebinje, te na lokalnoj koja Trebinje preko vojnog poligona Grab spaja s Konavlima, želi otvoriti mogućnost za otvaranjem novog shopping centra u Ivanici. Taj bi centar zbog blizine Dubrovniku preoteo posao Neumu, obzirom da taj uski pojas uz Hrvatsku granicu sada spada pod Federaciju BiH. Prema nekim pričama već su gotovi građevinski radovi na izgradnji diskonta i trgovina, a među financijerima spominju se i imena pojedinih hrvatskih ministara i nekadašnjih čelnika Dubrovačko-neretvanske županije. Ivanica je prije rata bila potrošačka meka u kojoj su se, od hrane do građevinskog materijala, snabdijevali Dubrovčani po cijenama nižim i do 50%, zbog malog poreza nerazvijene republike, pa je strah od trgovačkog ukļještenja Dubrovnika potpuno opravdan. I dok još u ušima odzvanjaju detonacije granata ispanjenih iz trebinjske šume i riječi trebinjskog vođza, Božidara Vučurevića, a kako je on “ministar hrvatskog turizma” (aluzija na njegovu izjavu tijekom rata da može rastjerati sve turiste jednom granatom.), Dubrovčani s gnjevom i strepnjom očekuju odluku o otvaranju granica prema RS. (Vjesnik,21.02, A. Hauswitscka)

DOPISI NAŠIH ČITATELJA:

U ovoj rubrici objavljujemo Vaše dopise, dragi čitatelji. Kako nam stalno pristizhu razni članci ili pisma, smatramo da Vam moramo dati mogućnost riječi i komentara. Jasno, svaki članak ili pismo trebaju biti potpisani - inače će završiti u košu. Koji puta mi iz uredništva ćemo se slagati s Vašim mišljenjem, koji puta ne - to se zove demokracija, sloboda tiska, pa nemojmo kriviti uredništvo ako nam se nešto ne sviđa. Umjesto ljutnje - pero u ruke i pošaljite odgovor - mi ćemo ga tiskati.

Josip Mioč:

MOJ ŽIVOT S POKOJNIM VEL. IVANOM GOLECOM

Na Stepinčev dan, 10.veljače 1999, iznenada je preminuo naš duhovni obnovitelj pok. Ivan Golec, a samo tjedan dana ranije pružali smo jedan drugome ruke prijateljskog izmirenja u zajedništvu s Kristom. To žalosno iznenađenje skriva se kroz riječi:”Smrt je stalna, ali joj se ne zna dan ni čas...?, pa zato Ti radosno pjevamo pjesmu “U rajske dvore odveli te anđeli”, jer si svoj kratkotrajni ovozemaljski život posvetio u službi Bogu.

Kroz dvodnevno izlaganje njegovih posmrtnih ostataka u misisaškoj župnoj crkvi Hrvatskih Mučenika 14 - 15. veljače,1999 došlo je silno mnoštvo hrvatskoga puka da mu u mimohodu posljednji puta kažu “Hvala Ti, i zbogom hrvatski sine, koji si cijeli svoj svećenički poziv ponizno i u siromaštvu živio, dajući i sve svoje materijalne vrednote ‘našoj braći zaboravljenoj u Karitasu’, pa i zadnje želje - koje si ostavio vel. Ivanu Kecerinu same po sebi domoljubno govore da si i sam iz nostalgije za hrvatskm podnebljem žudio. ” Sve smo učinili onako kako si želio i znamo da Te više tjelesno neće biti među nama.

Duhovni pomoćnik pok. Ivan Golec bio je osoba tihe naravi, koji je svoje učenike marljivo pripremao za sv. sakramente Krštenja, Pričesti, Krizme, i obreda crkvene ženidbe, koju je i meni podijelio, te i kasnije postao duhovni vodič kroz moje tmovite životne pute - hrabreći me, dajući mi podstrek da duhovno ne klonem u ispijanju pregorke životne čaše, za koju je on posredstvom Duha Svetoga - uvijek imao lijeka hraneći moju potištenu dušu kroz molitvu, meditaciju s Bogom, te i davanjem sv. Pisma na čitanje, govoreći mi, ‘Moraš izdržati, moraš biti jak’ - jer to su sve Božije kušnje kroz koje svi manje-više kroz život prolazimo u nošenju preteškog životnog križa, Križa pobjede nad smrću, Križa spasa duboko uvjerenih katolika za vječnom nagradom iz ove civilizirane džungle beznađa, gdje se više ne zna tko je komu brat - prijatelj”, pa i sam teško podnoseći crnu statistiku neuspjelih crkveno sklopljenih brakoloma u ovoh našj tzv. obećanoj z bez sumnje tragično odzvanjajući u duši mladog duhovnog pomoćnika Ivana zamarajući i trošeći ga.

Da, upravo je on bio jedan od prvih Samaritanaca koji me je razumio i primio u zelenu osvježavajuću oazu Božjeg odmarališta duhovne okrepe uz ispomoć jedne od časnih sestara, pa po ulozi dobrih pastira često su me hranili duhovnim,moralnim i tjelesnim okrepama, prigodnim psalmima iz Sv. Pisma, koje tako reći znam napamet, jer sam od malih nogu bio osobno i u službi ministranata dok se je služilo Misno slavlje na latinskom, te kasnije kroz vjeronaučne pouke - sve je to u meni ponovno oživljavano kristalno - čisto u susretljivim životnim nadopunama s pok. Ivanom Golecom, jer od rođenja sam Hrvat - Rimokatolik, te tako ostah vjeran do dana današnjeg nauca Sv. Evanđelja i svojih slavnih hrvatskih predaka ‘ki zgину časno za Krst slavni i slobodu zlatnu...

Preseljenjem Božjeg sluga vel. Ivana Goleca u vječnu Domovinu, ova naša hrvatska zajednica južnog Ontarija gubi mnogostruko, jer kroz sve koncelebrirane sv. Mise u čast pokojnoga brata Ivana u Kristu prisutni crkveni dostojanstvenici su tražili i odgovor od kuda će se nadopuniti upražnjeno mjesto, jer naše ovdašnje majke i očevi zaboraviše Biblijsko poslanje kroz nedovoljnu brigu da kroz svoje sinove i kćeri zasiju plodonosno sjeme duhovnih zvanja, te je žalosno i čuti kad se zna da ova naša zajednica mega-Toronta broji (a tako je i diljem svih hrvatskih zajednica) broji preko 100.000 tisuća žitelja, a samo u silnu Gospodnju žetvu odazvalo se njih 2-3, ako se ne varam? Znači, Domovina će morati i nadalje biti rasadnik i nadopuna novih

REV. IVAN GOLEC
duhovni pomoćnik

dušobrižničkih Božjih sluga, jer je mnogima iz “mode” postalo da na svakom trgovačko-komercijalnom mjestu vide ime svojih sinova i kćeri u dobro uređenim doktorskim i zubarskim ordinacijama, a za Božju službu tko te pita!!

Gledano s političke pozornice u svemu smo bili sistematski osiromašavani, posebno kroz tzv. “jednoumlje”, ali u tim najpotlačenijim i Bog je pronalazio baštinike za svoj neobrađeni vinograd kroz tajanstvene pozive, “Ustani i podi zamnom”, a neumorna odricanja, žrtve, post, zavjeti te žarke molitve naših mučeničkih majki, očeva, djedova i baka oduvijek je radalo zlatno klasje na plodonosnim Božjim poljima naše male Domovine, pa kao dobri primjer navešću upravo majku našeg pokojnika, koja je oba sina dala Bogu na dar, te ujedno bila uskraćena radostima potomaka djece svojih sinova - unučadi. Moja rodna Šuica s neznatnim brojem stanovnika, svega oko 1,500, podarila je u Božju službu preko desetak redovničkih zvanja, te neki i dan danas šire sv. Evanđelje među afričko-domorodačkim plemenima, a jedan je nedavno stigao tu u jednu našu južno ontarijsku zajednicu, da nastavi istim žarom produbljiivanja Kristove nauke svoje predhodne braće i sestara, uključivši i našeg pokojnog Ivana Goleca, da se ne izgube - asimiliraju, u čemu je iseljena crkva Hrvata, hvala Bogu, u potpunosti uspjela kod svih onih koji su sluha imali.

U spomen knjigu ožalošćenih upisao sam u skraćenom obliku ove svoje misli: “Pokoj vječni daruj mu Gospodine, i svjetlost vječna neka mu svijetli, počivao u miru Božjem, te neka Ti je laka brate Ivane u Kristu mučeničkom krvlju natopljena hrvatska sveta gruda u rodnom Ti gradu Koprivnici gdje ćeš čekat Uskrsnuće. Ujedno Te molim da kroz nebesku molitvu blž. Alojziju Stepincu ne zaboraviš se sjetiti i jednog svog pokornog učenika, koji također sve više žeda za Lijepom našom...Aleluja! ..

ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU

ISHRANA STARIJIH LJUDI

Oko 15% stanovnika Kanade su osobe starije od 65 godina. Očekuje se da taj postotak naraste i do 30% tokom slijedećih 30 godina. Osim toga ljudi i dulje žive tako da se postotak ljudi od preko 75 godina također povećava.

Očito je da starije osobe imaju drugačije prehrambene potrebe nego mlađi ljudi. Te potrebe se mijenjaju tokom starenja, a prouzrokovane su promjenama u fiziologiji tijela i načinu života. Čini se da stariji ljudi imaju jedinstven zahtjev za izvjestne hranjive tvari. Na primjer, stručnjaci misle da bi se preporučena dnevna doza kalcija od 800 miligrama trebala povećati na 1000 do 1500 mg u svrhu postizanja ravnoteže kalcija i dobrog zdravlja kostiju kod starijih osoba.

Starenjem količina mišića i kostiju (engl. "lean body mass") se smanjuje dok se relativna količina masti povećava. Ako tijelo i ostane na istoj težini, ono ima drugi sastav i postotak masti. S povećanim postotkom masti i smanjenom aktivnošću tokom starenja organizam treba manje kalorija. Dnevna potreba za kalorijama opada oko 10% svakog desetljeća nakon starostne dobi od 50 godina. Međutim potreba za ostalim osnovnim prehrambenim tvarima ostaje uglavnom nepromijenjena.

Mnogi stariji ljudi previše jedu da lakše svladaju osjećaj nemoći i samoće. Takove osobe su često preteške a u isto su vrijeme neishranjene, jer utješna hrana kao kolači i slatkiši imaju mnogo kalorija a vrlo malo prehrambene vrijednosti. Pretjerana debljina je ozbiljni faktor rizika u razvitku šećerne bolesti kao i bolesti srca i krvnih žila, a može biti i indirektni uzrok padova i preloma kostiju.

PREHRAMBENI SAVJETI

Kalorije. Dnevna potrošnja kalorija za umjereno aktivnog starijeg muškarca ili ženu (koji su normalne težine) bi trebala biti od 20 - 30 kalorija po kilogramu tjelesne težine. To je oko 1500 - 2000 kalorija dnevno za osobu od 70 kilograma.

Proteini. 11 - 12% od dnevnih kalorija treba da potiču od proteina. To je oko 55 grama za osobu od 70 kilograma tjelesne težine. Teškoće u žvakanju i probavi mogu biti uzrok smanjenoj potrošnji bjelanjčevina. Proteini se mogu uzimati kao juhe, male porcije nemasnog mesa, ribe, jaja, sira i raznog povrća.

Ugljikohidrati. Hrana s ugljikohidratima sadrži vrijedne hranjive tvari i dijetetska vlakna. Dobar izbor su kruh od punog zrna, žitarice, cerealije, obogaćena pašta, povrće (zeleno lišće i korijenje). 55 - 60% kalorija bi trebale doći od ugljikohidrata.

Masti treba ograničiti na manje od 30% od dnevnih kalorija usprkos toga što je opasnost od arterioskleroze, uzrokovane hranom bogatom kolesterolom, manja za starije nego za srednje stare ljude.

Kalcij. Starije osobe, a pogotovo žene u postmenopauzi, bi trebale uzeti dnevno 1000 do 1500 mg kalcija. Osobe koje ne mogu uzimati mliječne proizvode ili imaju probleme s apsorpcijom kalcija trebaju uzimati suplemente kalcija.

Vitamin D je potreban za korisnu upotrebu kalcija, pa osobe koje nisu izložene direktnom suncu trebaju uzimati suplemente vitamina D pod kontrolom liječnika.

Željezo je često deficitarno kod ljudi koji uzimaju premalu količinu mesa. Suplemente željeza i cinka treba uzimati samo nakon konzultacije s liječnikom.

Vitamini mogu nedostajati starijim osobama koje su na siromašnoj ishrani. Takove osobe mogu uzimati multivitamine kao suplemente za vitamine B₆, B₁₂, C, D, E, K i folnu kiselinu.

Starijim ljudima kao i svim ostalim starostnim dobima potrebna je mješovita ishrana koja potječe iz svih pet osnovnih kategorija hrane. Američki Nacionalni institut za starenje (800-222-2225) preporuča da dnevna dijeta za starije ljude sadrži:

- Dvije do tri porcije mliječnih proizvoda: jogurt, sir, itd.
- Dvije porcije hrane s mnogo proteina: nemasno meso, perad, riba, tuna, jaja, grah, mahunarke, orasi, kikiriki maslac
- Četiri porcije voća i povrća, uključujući južno voće, voćni sok, jedno tamnozeleno lisnato povrće, krumpir, banane
- Četiri porcije kruha ili drugih krušnih proizvoda, od cijelog zrna ili obogaćeno dodatcima, pašta, cerealije, riža.

Porcija je dio obroka, npr. 1 šalica mlijeka ili jogurta, 50 g sira, 50 - 100 g nemasnog mesa ili ribe, 1 jaje, 1/2 šalice sirovog ili kuhanog povrća, 1 šalica salate, 1 srednje-velika voćka, 1/2 šalice soka, 1 komad kruha ili peciva, 1 šalica rezanaca ili riže.

Izvadak iz knjige: Dr. Victor Herbert, Total Nutrition, 1995.

Priredio Dr. Darko Desaty

OSTEOPOROZA

Osteoporoza je stanje u kojem dolazi do smanjenja koštane mase (osteopenia) pa kosti postanu tanke, krhke i podložne prijelomu. U stvari osteoporoza je samo riziko bolesti, dok je prijelom kostiju prava bolest. Teoretski, netko može živjeti cijeli svoj odrasli vijek sa "stanjenim" kostima bez da ima ikakove poteškoće. Zato tu "bolest" često zovu "tihi kradljivac".

Navodno da svaka četvrta žena i svaki osmi muškarac preko 50 godina starosti u Kanadi ima osteoporozu. Prema tome to je priličan zdravstveni problem, koji će se u budućnosti još i pogoršati ako se ne poduzmu ozbiljne mjere preventivne. Liječnici na Mc Master sveučilištu u Hamiltonu su procijenili da je 1993-e Kanadski zdravstveni sistem potrošio 1.3 biliona dolara samo na liječenje osteoporoznih prijeloma kostiju. To je oko 76,000 bolničkih posjeta na godinu. Prijelomi kostiju se mogu uspješno spriječiti u pacijentima s ranim stupnjem razvoja osteoporoze.

Ako starija osoba ne prima dovoljno kalcija (1000 - 1500 mg dnevno) kroz hranu, onda treba uzimati dodatni kalcij u obliku tableta kalcijevog citrata ili glukonata. Dodatak magnezija je koristan. Odobreni preparati imaju na sebi D.I.N. broj. Neki ljudi ne podnose kalcijev karbonat (Tums, Roloids). Alkohol, kava, laksativi i previše mesa smanjuju korištenje kalcija u organizmu. Vitamin D pak poboljšava korištenje kalcija. Ako se ne prima dovoljno vitamina D kroz hranu ili kožu koja je izvrgnuta direktnom suncu, onda treba uzeti 400 IU (maksimum 600 IU) dnevno kao suplement.

Kod žena u menopauzi se daje hormonska terapija s estrogenom i progesteronom kao preventiva za osteoporozu. Novi lijek *raloxifene* navodno nema rizika za rak dojke i maternice kao što ima estrogen, pa se preporuča kao alternativa.

Dr. Darko Desaty

March is National Nutrition Month, and 1999 is declared by UN as the International Year of the Older Person. In Toronto the Baycrest Centre for Geriatric Care will have their Community Food and Nutrition Resource Guide for distribution in March. Call (416) 785-2500, ext. 2243 for more information.

Vijesti na engleskom News in English

by: S. L. L. Butkovic

Government reshuffle ?

ZAGREB (HINA) - The Presidency of Croatia's ruling Croatian Democratic Union (HDZ) held a session in Zagreb chaired by Croatian and party President Franjo Tudjman.

According to a statement from the HDZ Main Secretary's Office, the Presidency discussed the continuation of a government reshuffle.

The Presidency obligated the government to forward into parliamentary procedure, in the shortest possible time, a bill on changes and amendments to the law on the organization and jurisdiction of ministries and government administrative bodies. These changes are indispensable for the announced government reshuffle, the statement said.

The HDZ Presidency concluded the purpose of the reshuffle was to rationalize government administrative bodies and increase government effectiveness. Another purpose, the statement said, is to implement a previously announced decentralization of some state institutions, i.e. their re-deployment to country centres throughout Croatia.

Also discussed were current foreign policy issues. The ruling party's Presidency decided the Sabor's House of Representatives should in its conclusions reiterate Croatia's energetic objection to the European Union's so called regional approach.

The session also tackled the current situation in economy, especially in the banking sector. The Presidency concluded a special meeting should be convened as soon as possible to discuss

concrete measures for resolving current crisis issues.

VUKOVAR FLATS

VUKOVAR (HINA) - Many citizens of Vukovar, mainly Serbs, have been coming to the Vukovar Town Hall with requests to exercise their right to buy flats.

The head of Vukovar's office for the management of the town's property, Branka Zuvic, said she was surprised at a storm of about 500 applications so far submitted to the office.

The time has not come for the purchase of flats in war-affected eastern Croatia, since a great part of 6,000 Vukovar flats have not yet been reconstructed.

CROATIA SERIOUS MARKET

ZAGREB (HINA) - British Trade Secretary Brian Wilson told reporters in Zagreb Great Britain was interested on intensifying trade relations with Croatia, which it considered a serious market and investing partner.

Wilson is on a three-day visit to Croatia, the second in the last three months. He assessed the visit as excellent and said he was sure it would result in a greater economic cooperation. Wilson asserted business possibilities between the two countries were largely unused, and added the fact that Croatia was not a European Union member would not affect Croatian-British trade.

Asked whether he was disappointed that Croatia had abandoned a project for the erection of a thermal power plant in Lukovo Sugarje, Wilson answered in the affirmative, adding the disappointment was the result of the fact that a lot of time and money had been invested in the project by British firms.

World military games in Zagreb

ZAGREB (HINA) - "Seventy-five countries with 8,185 participants,

including 5,523 athletes, so far, have announced their participation in the 2nd World Military Games scheduled to take place in Zagreb from August 7 to 17.

The second round of applications is in progress, and we expect another 15 countries, while we should have the complete list of participants within about a month", director of the "2nd World military Games Zagreb '99", Lieutenant-General Josip Lucic, said at a news conference in Zagreb.

Most military athletes who have applied are from Germany (448), followed by Russia (428), the USA (422), China (386) and Italy (385).

Croatia will be represented by 382 athletes (including 112 women), in all 24 disciplines.

"This is the largest sports event in the history of Croatia according to the number of participants, and is an ideal opportunity for the affirmation of our country and people," Lucic said. All sports locations where the games will take place are almost completely prepared.

Anarchy reigns in Foča

SARAJEVO (HINA) - The NATO-led Stabilization Force (SFOR) command in Bosnia-Herzegovina decided to intensify the presence of its soldiers in the eastern Bosnian town of Foca, after the international diplomats assessed that anarchy was reigning in that part of the Bosnian Serb entity.

A spokesman for SFOR, Glen Chamberlain, said in Sarajevo that new measures include the set-up of check-points and the control of people and cars with the aim of finding arms or explosive devices.

According to current figures, a number of war crimes suspects are hiding in the Foca area. During such check-ups we will search for war criminals as well, Chamberlain said.

According to reports by international representatives, the disregard for the rule of law which had been noticeable in Foca for some time, became worse after the recent killing of a Bosnian Serb war criminal, Dragan Gagovic. He was killed while resisting French soldiers trying to apprehend him.

VIJESTI IZ DOMOVINE, (16. - 25. 02. 1999)

16.02. OSIJEK, Posebni Izvjestitelj UN-a za ljudska prava na području bivše Jugoslavije Jiri Delnstelber ocijenio je nezadovoljavajućem stanje u RH glede dvosmjernog povratka, ljudskih prava, slobode medija i općenito demokracije. “Jedini je izlaz stvara-nje građanskog društva, a pretpostavka je pomirenje i građenje povjerenja jer sada još uvijek vlada visok stupanj mržnje,” izjavio je on na konferenciji za novinare održanoj nakon današnjih razgovora s osječkim gradonačelnikom Z. Kramarićem i pročelnicom Regionalnog Ureda za prognanike i izbjeglice Nadom Arbanas. ZAGREB, Policij-ska uprava zagrebačka objavila je prlopćenje za javnost o događajima vezanima uz današnji prosvjedni skup radnika “Dione”, u kojima napominje da skup nije bio prijavljen te da policija prema prosvjednicima nije primijenila sredstva prinude, dok je jedan policajac lakše ranjen, a nekoliko se žali na ozljede.

17.02 SLOBODNA DALMACIJA: “HRVATSKA OSTAJE BEZ POSEBNOG TRETMANA” - Visoki hrvatski dužnosnici ovih su se dana preko medija potrudili objasniti kako se EU odlučila za poseban put za RH, te da će Hrvatska dobiti od nje dodatnu financijsku pomoć, mimo PHARE programa. Vrlo brzo, is Europske komisije došao je demanti: EU ne predviđa nikakv poseban put za Hrvatsku, a financijska sredstva bit će ista kao i prijašnjih godina 15 milijuna Eura... U Vijeću OEES-a Hrvatska je doživjela oštre kritike zbog izbornog zakona, slobode medija, funkcioniranja HTV-a u BiH, sudskih procesa protiv novinara te zbog problema distribucije preko Tiska. U isto vrijeme predstavnici OEES-a zauzeli su se za nastavak dijaloga s RH i pozvali na veću gospodarsku pomoć, pomoć u demokratizaciji društva te povratku izbjeglica. 18.02. LUBLJANA, I dalje ostajemo čvrsto pri konstataciji da je 99,1 posto kopnene granične crte usklađeno a ostaje da se uskladi samo još oko 6 km u slivu rijeke Dragonje u more, izjavio je dr. Mate Granić nakon sastanka u srijedu sa slovenskim kolegom Borisom Frlcom. ZAGREB, Stranke oporbene šestorke drže da će izbori u Hrvatskoj biti pošten tek ako se ukine posebna lista za dijasporu, uvede višestranačka kontrola izbora te osigura financijska i medijska ravnopravnost stranaka u predizbornoj kampanji. Predstavnici oporbe ocijenili su svoje zahtjeve važnijim od najave V. Šeksa da bi po promjenama izbornoga sustava cijela Hrvatska postala jedna izborna jedinica, čime bi se uveo čisti razmjerni sustav.

19.02. ZAGREB, RH i Slovenija susjedne su i prijateljske zemlje, a otvorena pitanja između njih se moraju rješavati na civilizirani način, a ne podizanjem temperature i zaoštavanjem odnosa, zaključak je gotovo svih sudionika rasprave u Saboru o odnosima RH i Slovenije “Naš je cilj da se pitanja rješavaju na što smireniji način, ali i da čvrsto branimo svoje interese”, rekao je u svom izlaganju ministar vanjskih poslova Mate Granić. ZAGREB. Dr. Ljubomir Antić imenovan je novim direktorom HINE, a te je dužnosti, na vlastiti zahtjev razriješen Branko Salaj. ZAGREB, Ministar poljoprivrede i šumarstva Zlatko Dominković potvrdio da je od premijera i Predsjednika Republike prije dva tjedna zatražio razrješenje s dužnosti ministra.

Strana 6

20.02. ZAGREB, Udruga radničkih sindikata Hrvatske (URSH) proglasila je 20. veljače Danom prava na trg, u znak sjećanja na prošlogodišnji masovni radnički prosvjed, čije su održavanje na glavnome zagrebačkom trgu silom onemogućili mnogobrojni policajci. VARAŽDIN; Na varaždinskom korzu u subotu su županijske organizacije HNS-a, HSLS-a, HSS-a, LS-a i SDP-a održale prosvjedni skup - kako je istaknuto - kao potporu neovisnosti varaždinskog Gradskog radija 042 te slobodi medija u Hrvatskoj. Povod za to je nedavno otpuštanje glavnog i odgovornog urednika Gradskog radija 042, Rajka Dobošića, i njegove zamjenice Zdenke Selec. VUKOVAR, Posebni Izaslanik Europskoga povjerenstva u RH Per Vinther i pročelnik Ureda ASB, provedbenog partnera EU u obnovi hrv. Podunavlja Alfons Peeters obišli su danas obnovljenu crpnu postaju za čišćenje riječne vode i trafostanicu Vukovar 2, u čiju je obnovu uložila oko 400.000 eura, odnosno tri milijuna kuna. DEN HAAG General HVO-a Tihomir Blaškić nastavio je iznositi svoju obranu pred Međunarodnim sudom, opisivanjem stanja u općini Kiseljak kamo je došao na početku rata u BiH kako bi pomogao u organizaciji obrane. SARAJEVO, “Učinili smo sve što smo mogli za Brčko i sada očekujemo da arbitražni Tribunal donese odluku o statusu tog grada koja će biti na temeljena na načelima pravde i pravičnosti, izjavio je dopredsjednik Federacije Ejup Ganić. Po Ganićevim riječima taj grad je u protekle tri godine postao “jedno od najdeopresivnijih mjesta u ovom dijelu svijeta i to zahvaljujući vlastima Republike Srpske.”

23.02. LONDON, Euroobveznica RH denominirana u eurima, plasirana je na europskim financijskim tržištima u utorak u podne uz cijenu od 375 temeljnih bodova iznad razne odgovarajućih obveznika prvorazrednih dužnika, izvijestio je Mr. Cohill, menadžer u investicionoj kući Dresdner, Kleinwort Benson. Upitan zašto Hrvatska mora plaćati tako visoku cijenu, on je odgovorio da je to zbog “nedostatne dužničke povijesti”zemlje.

24.02. ZAGREB, OEES ovaj puta ne može iznijeti svoju uobičajenu ocjenu o tome da je sigurnosno stanje u Podunavlju dobro i stabilno zato što u Mirkovcima, Borovu i Belom Manastiru vladaju nemir i napetost, rekao je Mark Thompson, glasnogovornik OUSS-a u RH. “Nije riječ ni o kakvoj novoj vrsti incidenata, već je do porasta napetosti u protekla dva tjedna došlo zbog intenziviranja već poznatih problema u ta tri mjesta,” o čemu su uzvijestili promatrači mislje. On govori o porastu broja zastrašivanja u Belom Manastiru, većinom Srba, potom strah većine stanovnika Mirkovaca nakon silovanja starice, dok je u Borovu selu porastao broj verbalnih sukoba u kavanama. ZAGREB, Novinari tjednika “Nacional”, Jasna Babić, Sina Karli i Mladen Pleše, svjedočili su na zagrebačkom Županijskom sudu u upravnom postupku koji su pokrenuli protiv Ministarstva unutarnjih poslova (MUP-a) zbog nezakonite radnje, čime su im povrijeđena ustavna prava na zaštitu obiteljskog i privatnog života, te slobodu, tajnost i nepovredivost dopisivanja. J. Babić svjedočila je o dva dokumenta, za koje tvrdi da su nastali u Službi za zaštitu ustavnog poretka MUP-a, te da iz njih prolazi da je

kontinuirano prisluškivan njen mobitel i telefon uredništva “Nacionala”. Zastupnik MUP-a Cuculić izrazio je sumnju u vjerodostojnost prvog dokumenta, kao i čuđenje što tužitelj sudu još uvljek nisu dostavili original tog dokumenta na kojem temelje svoje optužbe. MOSTAR, Članovi Biskupske konferencije BiH zasjedali su u Mostaru 23. i 24. veljače o čemu je na kraju izdano prioodenje za javnost. U prlopćenju se kaže kako je očito da su različiti pristupi toj problematiki u BiH, koja se s pravne strane nalazi u kaotičnom stanju. Ustav i pravedni zakonl koji štite ljudska prava jamče i građanske slobode, među kojima je i vjerska sloboda, uvjet su poželjna ugovora sa Sv. Stollcom koja je spremna urediti pravnu osobnost Crkve u ovoj zemlji. Prlopćenje koje su 20.02 u Mostaru potpisali generalni vikar Reda male braće Fra Stephen Ottenbreit iz Rima i biskup Perić, a sutradan javno predočili pred zajednicom vjernika u katedrali pokazuje svu odlučnost Svete Stolice i Franjevačkog reda da se definitivno riješi bolni slučaj primopredaje župa navedenih u Paplinskom Dekretu iz 1975. S tim u vezi biskupi potiču i mole svećenike, redovnike i redovnice i ostale vjernike u mostarsko-duvanjskoj biskupiji da zadrže katoličko dostojanstvo, potpunu odanost i poslušnost Svetom Ocu očitujući time crkveno jedinstvo kao veliki Božji dar, koje također uvelike koristi dobru, slozi i miru hrvatskog naroda u BiH, i služi kao primjer drugima.

25.02. ZAGREB, Hrvatska će danas reagirati na najave slovenskih ribara da će loviti ribu u cijelom Piranskom zaljevu, jer je neprihvatljivo da se slovenske vlasti ponašaju kao da je cijeli zaljev njihov, rekao je pomoćnik ministra za vanjske poslove Joško Paro. VUKOVAR, Vukovarski gradonačelnik V. Štengl primio je jučer generalnog konzula SRJ u Vukovaru A. Besarabića na njegovo traženje. U razgovoru je izraženo obostrano zadovoljstvo stanjem sigurnosti u Vukovaru. Izvijestivši gradonačelnika Štengla o dasadašnjem radu konzulata u Vukovaru, Besarabić je posebice naglasio visok stupanj sigurnosti u Vukovaru jer unatoč još sviježim ratnim ranama, od otvaranja konzulata od sada nije zabilježen niti najmanji izgred ili provokacija. Štengl je rekao da je zanimljivo zašto takvo mišljenje ne vlada i kod nekih koji raznim međunarodnim čimbenicima pišu sasvim drugačija izvješća o stanju sigurnosti u Vukovaru. ZAGREB, Tko glasno postavlja ultimatum e i dopušta njihovo kršenje bez ostvarenoga cilja i bez posljedica, taj onda gubi na vjerodostojnosti. Osnovu jednoga vojnog saveza upravo čini vjerojatnost da će se prijetnja vojnom silom i ostvariti. NATO je stoga u Rambouilletu bez dvojbe doživio težak praz, stoji u komentaru što ga danas objavljuje njemačka državna postaja “Radio Deutsche Welle”. NATO-va intervencija bez mandata UN-a na jednu suverenu zemlju postavlja i pitanje, kako drži RDW, s kojim bi onda pravom članice NATO-a mogle od sličnih napadaja odvrćati drugu zemlju ili vojni savez. NATO je Miloševiću postavio ultimatum, što bi u slučaju da je prijetnja zračnim napadajima i ostavrena bio politički presedan, drži Radio Deutsche Welle.

HINA

Kratke vijesti iz kulture

“Lira”, pjevački zbor iz Zagreba javlja nam se s vijestima o svojim budućim planovima: u travnju mjesecu zbor putuje u Njemačku, a 3. lipnja odlaze u Njemačku na Svjetsko natjecanje zborova;

- Stručnjaci splitskog Arheološkog muzeja pronašli su na prostoru antičkoga grada Salone, mramorni poklopac sarkofaga koji, kako pretpostavljaju, potječe iz 3. stoljeća naše ere i iz klesarske radionice za proizvodnju sarkofaga koja je u tome gradu djelovala od 2. stoljeća prije Krista do 7. stoljeća naše ere.

- Hrvatsku leksikografiju u ovoj godini svakako će obilježiti objavljivanje prvog sveska dugo očekivane Hrvatske enciklopedije. Prema najavi akademika Dalibora Brozovića na konferenciji za novinare održane 15. siječnja u Leksikografskom zavodu “Miroslav Krleža”, prvi svezak Hrvatske enciklopedije trebao bi izići iz tiska 5. svibnja, na Dan leksikografskog zavoda, kada se tradicionalno predaje Nagrada “Mate Ujević” za najbolje leksikografsko djelo izišlo u Hrvatskoj prethodne godine.

- Rasprava pod nazivom “Bosanski i (ili) Bošnjački jezik” održana je ovih dana na Tribini grada Zagreba, a organizator je bilo Hrvatsko kulturno društvo “Napredak”. Voditelj tribine i jezikoslovac prof. dr. Ivo Pranjković ugostio je uglednog književnika i leksikografa Tomislava Ladana. Dr. Pranjković je naglasio da je ova tema zanimljivija s političkog gledišta nego s jezikoslovnog, a Ladan se složio s njim i rekao da će u svom izlaganju govoriti o politici, ali ne onoj koja je stranački obojena. Jezično pitanje u BiH, kazao je Ladan, je pitanje vlasti. Štokavskoiijekavski začinjjen orijentalizmima Ladan naziva bošnjačkim jezikom, ali napominje da tim jezikom ne govore svi Bosanci odnosno žitelji B&H. Njegova je teza da Hrvati u BiH govore hrvatski, Srbi srpski, a Muslimani bošnjački. Dr. Pranjković se nije u potpunosti složio s Ladanovim tezama i založio se za naziv bosanski jezik, jer taj naziv, po njegovu mišljenju ima dužu tradiciju, a dodao je da se jezik naziva po zemlji u kojoj se govori, dakle, to je Bosna, i u njoj se govori bosanski. (Vijesnik, 2.02.)

Meštrovićeve slike čekaju na valorizaciju

Šest slika slavnog hrvatskog kipara Ivana Meštrovića, što su sredinom rujna 1991. godine, odmah po okupaciji Drniša, ukradene iz Muzeja drniške krajine, uspješnom su akcijom Ministarstva kulture, Ministarstva unutarnjih poslova, te kustosa Muzeja drniške krajine pronađene i ovog tjedna vraćene u matični muzej. I dok Meštrovićeve slike čekaju trenutak mogućeg izlaganja u Muzeju drniške krajine, Vjesnik objavljivanjem svih sada vraćenih slika upoznaje javnost s njihovom iznimnom vrijednošću. Dio je to ranog Meštrovićevog opusa koji dosad nije bio dostatno vrednovan. Stoga u inventarnim knjigama nije bio posebno katalogiziran kao izdvojena zbirka, već zajedno s ostalim predmetima. Više podataka o netom vraćenim slikama Vjesniku je priopćio Joško Zaninović, kustos Muzeja drniške krajine monografije. Najznačajnija of tih slika je “Majka Ivana Meštrovića”, naslikana 8. rujna 1911. godine, za vrijeme Meštrovićeva boravka u Otavicama, gdje se nalazila njihova obiteljska kuća. Taj portert majke Meštroviću je kasnije poslužilo kao predložak za slavu skulpturu “Povijest Hrvata”, koja je postala hrvatskim nacionalnim simbolom. U drugom planu te slike Meštrović je naslikao sebe u liku nebeskog orača s krilima. Stavio se je tako u suodnos a s majkom s kojom je bio duboko povezan. Njezin lik bio mu je stoga prototipom za mnoge njegove skulpture. A njom je stvorio tip žene koja će mu biti opsesivnim motivom.

Na slici “Sestra”, nastaloj 1909. god. ovjekovječio je svoje sestre Miru, Mandu i Danicu. Postavliene. kao “Maika”

u krajoliku, odjevene su u tradicionalnu nošnju toga kraja. “Žene iz Dalmatinske Zagore”, naslikane 1911.god., odjevene su također u živopisne nošnje. Takve je susretao u svome zavičaju, krajolik kojega naziremo u pozadini. S njime se susrećemo i na slici “Pastir s mijehom”, nastaloj u isto vrijeme. Slika je to iz narodnog života toga kraja, života kojega je nekoć i sam živio, a poslije o njem i pisao u pripovijetci “Ludi Mile”, lik kojega je također ovjekovječio slikom.

Posljednje dvije, od šest vraćenih slika, nekoć su bile jedno djelo, slikano obostrano. Riječ je o slici “Dvije žene u tuzi”, na poledini koje je ugljenom nacrtana “Studija žene”. One su razdvojene prilikom restauratorskog zahvata 1983.god. i kaširane na drvenu podlogu. Iste godine u restauratorskoj radionici tadašnjeg splitskog Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika restaurirane su sve Meštrovićeve slike iz drniškoga muzeja.

“Pastir s mjehom”

Što se tada dogodilo s crtežom “Poklonstva kraljeva” na poledini slike “Pastir s mjehom”, ne zna se. Je li bio toliko oštećen da se nije isplatilo odvajati ga od slike, ili se namjerno toj sakralnoj temi nije pridavala važnost, pa je crtež nestao prilikom kaširanja na drvenu podlogu? Pretpostavlja se da je na slici “Dvije žene u tuzi” (1910/1911) Meštrović naslikao svoju ženu Ružu, u bijeloj haljini i njezinu sestru u tuzi za umrlim ocem.

Taj ciklus slika, kojem pripadaju i dvije slike nadene “Momak i djevojka u kolu” i “Ludi Mile”, tematski su vezane uz Meštrovićeve Otavice. Stoga ih je on darovao drniškom muzeju u kojem će ponovo visjeti, i napokon biti podvrgnute povijesno umjetničkoj interpretaciji i valorizaciji.

Vesna Kušin, Vjesnik, 2.veljače 1999

IZVEDEN PRVI HRVATSKI KLAVIRSKI KONCERT

Bio je to vrlo lijep potez Hrvatske radiotelevizije i Koncertne direkcije Zagreb da u svoj pretplatnički Majstorski ciklus u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu 31.siječnja uvrste Koncert za glasovir i orkestar u g-molu, op.33 najveće hrvatske skladateljice Dore Pejačević. Radi se naime, i o prvom hrvatskom klavirskom koncertu uopće, dovršenom 1913. dakle kada je autorici bilo dvadeset i osam godina, a praiizvedenom tri godine kasnije na, kažemo “povljiesnom” koncertu mladih hrvatskih skladatelja u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu, kada je solističku dionicu Pejačevićkina klavirskog koncerta izveo Svetislav Stančić, kasnije znamenit takozvane zagrebačke klavirske škole. Ovom prilikom Simfonijskim orkestrom HRT ravnao je poznati spltski umjetnik maestro Ivo Lipanović.

Klavriski koncert Dore Pejačević u svakome slučaju je zanimljivo djelo, koje svjedoči o tehničkoj spremi i dovoljnoj glazbenoj mašti autorice. Određeni nesklad očituje se u tome djelu u njegovoj prijelaznoj poziciji između kasne romantike i naslućivanja novih skladateljskih stajališta, no to određena povezuje znalački pisana

• Nastavak sa strane 23

Strana 23

Prema anketi britanskog časopisa Dream World Cruise Destination:

Dubrovnik najbolja luka Mediterana

U anketi britanskog polugodišnjaka Dubrovnik je najbolji na području Mediterana kada je riječ o vremenskim, odnosno klimatskim uvjetima, te sredstvima i naporima uloženima u prijam turista, prije svega britanskih, na kružnim putovanjima Jadranskim i ostalim morima Sredozemlja.

Dubrovnik (Hina): U anketi britanskog časopisa Dream World Cruise Destination (DWCD), koji je namijenjen širokom krugu britanskih ljubitelja kružnih putovanja, Dubrovnik je proglašen najboljom mediteranskom lukom 1998. godine.

U anketi britanskog polugodišnjaka Dubrovnik je najbolji na području Mediterana kada je riječ o vremenskim, odnosno klimatskim uvjetima, te sredstvima i naporima uloženima u prijam turista, prije svega britanskih, na kružnim putovanjima Jadranskim i ostalim morima Sredozemlja. Priznanje se, naravno, odnosi na dubrovačke turističke djelatnike, brodske agente, putničke agencije, Lučku kapetaniju i ostale s kojima strani gosti, prije svega oni iz Britanije, ponajprije dolaze u doticaj. Za sezonu 1999. Turistička zajednica je za ploveće hotele priredila i posebnu brošuru Dubrovnik Port Information s kratkim i korisnim podacima o Gradu svetog Vlaha. Turistička zajednica Dubrovnika, osim što će nastaviti učinkovito oglašavanje u časopisu s Otoka, u užujku ove će godine zajedno s Atlasom nastupiti na stranicama posebnog broja Dream World Cruise Destination, koji će imati simboličan naslov: Milenium 2000. (Glas Slavonije, 10.2.99)

Panorama Dubrovnika

1. Johann Gutenberg (knjigotisak),
2. Thomas Alva Edison (iskorištavanje električne energije),
3. Leonardo da Vinci (hidrodinamika, astronomija, zrakoplovstvo, itd.),
4. Nikola Tesla (električni strojevi i aparati),
5. Michael Faraday (električni motor, generator i transformator),
6. Charles Babbage (prethodnik kalkulatora i kompjutora),
7. Alexander Graham Bell (telefon),
8. John Logie Baird (televizor),
9. Franh Whittle (mlazni motor),
10. Sir Isaac Newton (gravitacija).

Vlado Bojković, *Vjesnik*, 16. 02. 1999., str. 24. (HIC Vijesti)

DUNJA VEJZOVIĆ PJEVA NARODNE PJESME

SPLIT - Opema diva Dunja Vejzović predstavila je 15. veljače u Splitu CD sa svojim izborom narodnih pjesama "Ovo je naše najbolje", prvi u svom autorskom glazbenom projektu "Hrvatska muzička baština". Riječ je o 40 autohtonih hrvatskih narodnih napjeva iz cijele Hrvatske i dijelova BiH, koje je Dunja Vejzović izabrala po vlastitome glazbenom ukusu. Hrvatski je folklor po izvornosti i raznolikosti među najosebujnijim u svijetu, ocjenjuje ugledna operna umjetnica u bilješci priloženoj uz CD.

Autohtona narodna glazba najbolji je dio hrvatske glazbene baštine uopće, ustvrdila je Dunja Vejzović na promociji. Najavila je da će u ediciji "Hrvatska muzička baština" slijediti snimci dirigenta Lovre pl. Matačića te uglednih svjetskih

- Nastavak na strani 27

ZAGREBAČKI NADBISKUP JOSIP BOZANIĆ VJERNICIMA UPUTIO PASTIRSKO PISMO U POVODU KORIZME

Zagreb,21.02.99/ U povodu Korizme zagrebački nadbiskup Josip Bozanić vjernicima je uputio opširno pastirko pismo pod nazivom “Društvo po mjeri Očenaša”, iz kojeg donosimo kraće izvatke.

Pozivajući i vjernike na povratak izvornim vrijednostima katoličke vjere, nadbiskup Bozanić kaže i kako ljudi koji su spremni prodati dušu za bogatstvo i vlast oko sebe i u sebi siju smrt. “Onima kojima je stalo samo do toga što o njima misli moćni svijet ugrađuju propast u vlastite temelje”, piše u pismu nadbiskup Bozanić te poziva na pomoć siromasima i ljudima na rubu društva.

“Griješi tko može vratiti dugove, a to ne čini, takav potkrada bližnjega. I zajmodavac i dužnik osobito, pak, vrijeđaju Boga kad gaze siromaha i ostavljaju ga bez sredstava za život i rad. I državne vlasti ne promiču opće dobro ako mogućim smanjenjem poreznih obveza i drugim sredstvima ne omogućavaju otvaranje novih radnih mjesta. Prilike u Hrvatskoj prezahtjevne su da nas ne bi ozbiljno pozvale na pomoć tolikim siromašnima, nezaposlenima, starima i bolesnima, uključujući prognane i izbjegle s njihovim teškim problemima. Dužni su to više oni kojima je više dano: kršćanski poduzetnici i vjernici koji imaju položaj i utjecaj u vlasti”, piše nadbiskup Bozanić i poziva na obnovu dijaloga.

“Zaglušna buka sebljubnih monologa te mesijanske i revolucionarne krilatice upućuju na infantilnost”, kaže Bozanić i nastavlja: “Providnost je odredila da hrvatski prostor preraste u “predziđe kršćanstva”, što dana znači u povlašteno mjesto susreta i suradnje različitih.” Nadbiskup poziva i na promicanje kulture građanskog mira upozoravajući na to kako se ne smije trgovati osjećajima domoljublja. Nadbiskup se poziva na riječi blaženoga Alojzija Stepinca:”Mnogi govore o ljubavi prema narodu zato što to koristi njihovu džepu. Drugi radi toga da pokriju razne prljavštine, treći zato što su željni slave.”

“U procesu demokratizacije u nas treba biti jasno i vidljivo da se temeljne vrednote ne smiju dovoditi u pitanje te da one nisu vlasništvo pojedinca ili političkih skupina, već zajednička baština svih”, upozorava nadbiskup te pri kraju govori i o izgradnji domoljublja.

“Zbog duge tradicije političke potlačenosti, progona i uskraćivanja narodnih prava, još se susrećemo s dvije krajnosti. S jedne strane određeni apartizam i apstraktni kozmopolitizam, kojemu je odnarođenost znak naprednosti, a domoljublje sumnjivo kao nacionalizam i natražnjastvo. S druge strane, pak, obrambena uskogrudnost i ksenofobija koja se zatvara i boji se susreta sa svijetom. Vlastita država nije sebi svrha, ona je u službi općega dobra i moćni instrument služenja miru. Smatram hrvatsku državu velikim povijesnim napretkom i trajnom obvezom. Ona je rezultat naših zajedničkih nastojanja. U svemu tome naziremo dar Božji koji sa zahvalnošću valja njegovati kako bi urodio plodovima pravednosti i mira”, piše u pismu nadbiskupa Bozanića

DOMINISTAR BUCONJIĆ O MOGUĆEM UKIDANJU MINISTARSTVA POVRAITKA I USELJENIŠTVA

Apsurd je ukinuti ministarstvo koje donosi 50 milijuna dolara. “Ovo ministarstvo žele ukinuti oni koji žele da nemamo predstavnike dijaspore u Saboru. Bila bi velika nepravda prema mnogobronjom hrvatskom iseljeništvu kad bi im se oduzelo i ovo što mi činimo za njih. Marijan Buconjić, zamjenik ministra povratka i useljeništa, tvrdi da se u Hrvatsku vratilo više od 50.000 iseljenika, što je broj kojim se službeno barata. Isto tako, govori i da je financijska snaga hrvatskog iseljeništa puno veća nego što se misli.

* Koji sloj stanovništva se najčešće vraća?

-Srednji stalež i umirovljenici, koji ostatak života žele provesti u svojoj domovini, ali ima i dosta mladih koji se žele vratiti. Proces povratka će duže trajati nego što je predviđeno. Ljudi planiraju, ali nailaze na masu problema kad se vraćaju. Kad bi bila otvorena radna mjesta na koja bi mladi ljudi mogli doći, oni bi bez sumnje dolazili. I da je ta nesretna pretvorba bila normalna, ljudi bi bili sigurni u svoj kapital. Jer u našoj zemlji ima problema s bankama, a naši ljudi hoće sigurnost za ono što su cijeli život stvarali.

* Tko se zapravo vraća - bogati, srednji ili siromašni?

-Najbogatiji se ne vraćaju i jako malo ulažu u Hrvatsku. Uglavnom se vraćaju oni srednjeg sloja, ali nailaze na razne prepreke. Iz zemalja Južne Amerike dolaze nam siromašniji koji su zbog gospodarstvenih problema i pučeva u tim zemljama te devalvacijama, na žalost izgubili ono što su imali. Malo ih je i pomažemo ih smjestiti i naći im najelementarnije za egzistenciju u Hrvatskoj. Iz prekomorskih

zemalja vraća se srednji stalež. Smiješno je kad vam u Hrvatskoj kažu da, ako se vraćate s 500.000 dolara, to nije nikakav novac. Tim novcem može se tamo kupiti kuća i živjeti od kamata, a da ne govorim još o zaradi kad se radi.

* Što iseljenici misle o ukidanju Ministarstva povratka i useljeništa?

- Nije dobro da se ukine. Nitko ne zna točan broj naših ljudi u dijaspori. Može ih biti tri, a može i četiri milijuna. Naše ministarstvo staro je tek 2 godine, trudi se da registrira Hrvatske diljem svijeta, da im predoči mogućnost povratka i da im pomogne prilikom samoga povratka, pa ne vidim razloga zašto bi se ukidalo. To ministarstvo žele ukinuti oni koji žele da nemamo predstavnike u Saboru. Bila bi velika nepravda prema mnogobrojnom hrvatskom iseljeništvu kad bi im se oduzelo i ovo što mi činimo za njih. Naše ministarstvo godišnje stoji 23 milijuna kuna i po tome je najjeftinije ministarstvo. Ako naše ministarstvo godišnje stoji pet milijuna dolara, a uspije da naši ljudi ulože godišnje više od 50 milijuna dolara u Hrvatsku, onda je apsurdno da se dira u to ministarstvo koje donosi kapital u svoju zemlju. Mi u Ministarstvu nemamo nikakvih skandala, ni nekih velikih trzavica. Samo da smo izdavali domovnice, opravdali smo svoje postojanje. Ne znam što bi to država dobila kad bi ukinula naše ministarstvo. Godišnje primam pedesetak tisuća poziva iz raznih zemalja, tisućama Hrvata dajemo savjete, stotinama Hrvata pomažemo kad hoće negdje ulagati ili kupovati, a desetine smo zbrinuli koji nisu imali od čega živjeti kad su se vratili.

Većernji List, 21.02.99/ Razgovarao Ante Matić

Nema međunarodne zavjere protiv Hrvatske

ZAGREB - Za nama je teška godina, pred nama vjerojatno još i teža, a koliko će uspješna biti ovisi ponajprije i ponajviše o nama, rekao je ministar vanjskih poslova Mate Granic podnoseći Izvješće o vanjskoj politici Hrvatske na jučerašnjoj sjednici Zastupničkog doma.

Istaknuo je također kako osobno smatra kako ne postoji "neka vanjska urota protiv Hrvatske". Međutim, dodao je Granić, postoje tendencije da se Hrvatska drži u daytonskom okviru i da se s "ostalim sljednicama bivše Jugoslavije - ili čak u nešto proširenom sastavu - ne propusti još dugo u stvarne europske integracije". Granić je napomenuo da su i neki postupci s hrvatske strane pridonosili jačanju takvih snaga i tendencija, poput "nekih zbivanja nakon Oluje". Granić je situaciju Hrvatske na međunarodnom polju povezao s unutarnjopolitičkim stanjem u zemlji pa je na kraju svoga izlaganja poručio šestorici da će dijalog pozicije i opozicije o izbornom zakonu, slobodi medija, distribuiranju tiska i televiziji osjetno ojačati međunarodni položaj Hrvatske.

- Bojkot parlamentarnoga života ne smatra se učinkovitim i popularnim potezom. Dobronamjerni zapadnoeuropski političari savjetuju nam da razvijamo kulturu demokratskog sporazumijevanja, a strankama parlamentarne oporbe savjetuju da se intenzivnije vanjskopolički angažiraju, naglasio je Granić. Najviše se ipak može učiniti u demokratskom dijalogu, gdje ima prostora za afirmaciju svačijih interesa - rekao je Granić te u opsežnom izlaganju o vanjskopoličkim događanjima u prošloj godini podsjetio na uspješnu reintegraciju Podunavlja, izlazak Hrvatske iz režima vojnog nadzora, ali i na još neriješeno pitanje Prevlake koje je za Hrvatsku "strateško, a ne teritorijalno pitanje".

Među problemima Granić je istaknuo činjenicu da Hrvatskoj ni prošle godine nije omogućeno da se više približi Europskoj uniji, NATO-u i PHARE programu. Najavio je također da ima naznaka da se zaobiđe suspenzija pristupa PHARE programu,

ANTE CILIGA "Sve i odmah"

Hrvatski je list za svog vijeka bogatio hrvatsku povijest - na političkom, djelatnom, kulturnom i misanom polju - a danas je nadopunjuje zapisima izuzetna promatrača i analitičara Ante Cilige, zapisima koje je Ante Ciliga podario HL-u kroz ekskluzivne intervju i osvrte. Ante Ciliga, Europejac koji se "nije dao zbuniti" da "prestane biti načelnim pristašom Hrvatske države ili prestane ljubiti svoj hrvatski narod i sve njegove dijelove", ne prestaje obogaćivati hrvatsku nacionalnu, kulturnu i književnu baštinu.

U Ciliginim smjelim raščlambama i kritikama vlada načelo argumentiranosti i objektivnosti, a u njima je uvijek prisutan i moćan hrvatski nacionalni osjećaj koji je u Ciliginu rijetkom primjeru nadrastao ljevičarsku ideologiju, pod kojom se desetljećima u Hrvatskoj razvijala velikosrpska ideja. "Ideološki je um jednodimenzionalan, predodređen, s religijskim sukusom i nuzno dogmatičan", ustvrdit će, nadahnut Ciligom, Rudolf Arapović, bivši urednik HL-a, koji je uvidio prospektivnu i anticipativnu vrijednost Ciliginih promišljanja i priredio za hrvatsku javnost knjigu njegovih tekstova "Sve i odmah".

Zalažući se za hrvatski maksimalni nacionalni program

koji je '93. potpisan te nakon Oluje suspendiran. Istaknuo je pozitivan stav SAD-a u UN-u u vezi s Prevlakom "što su spriječile neke europske zemlje".

Dio svog izlaganja Granić je posvetio odluci EU o regionalnom pristupu zemljama nečlanicama. Kao idejnoga začetnika takve orijentacije Granić je prepoznao mirovnog posrednika EU-a Carla Bildta koji je 1995. godine inicirao stvaranje posebnih kriterija za regionalno-globalni pristup Europske unije Hrvatskoj, BiH, Jugoslaviji, Makedoniji i Albaniji. Formula "pet minus jedan plus jedan" (zemlje nastale iz bivše Jugoslavije minus Slovenija plus Albanija), prema Graniću, ponovno je aktualna.

- Hrvatska regionalni pristup shvaća i prihvaća kao razvijanje dobrosusjedskih odnosa u svome okruženju - objasnio je Granić te istakao razvoj uspješnih odnosa s BiH i Slovenijom kao i želju za normaliziranjem odnosa s Jugoslavijom. Ocjenjujući odnose sa SAD-om i perspektive ulaska u NATO Granić je naglasio da Hrvatska ima osnovane temelje za očekivanje sve snažnije američke potpore za ulazak u Partnerstvu za mir i dodao da hrvatsko-američki odnosi nisu pomućeni ni nedavnim "nesporazumima s SFOR-om na granici s BiH".

- Postići povoljne učinke za međunarodni položaj Hrvatske zajednički je nacionalni cilj svih hrvatskih građana. Sve tranzicijske zemlje imale su dobre poteze, ali i promašaje na unutarnjem planu, pa tako i Hrvatska, zaključio je Granić.

Oporbena šestorka koja je inicirala tu raspravu podržala je Granićevo izvješće, ali i istakla mnoge nedostatke kako izvješća tako i hrvatske vanjske politike. Posebnu je pozornost i olakšanje u oporbenim redovima izazvala Granićeva ocjena da nema međunarodne urote protiv Hrvatske. Dražen Budiša (HSLs) istakao je da bi u zaključcima te rasprave ta ocjena morala biti na prvom mjestu, kao i ona da nas nitko ne želi trpati u neke balkanske integracije...

Nataša Božić i Tina Lakić-Prizmić

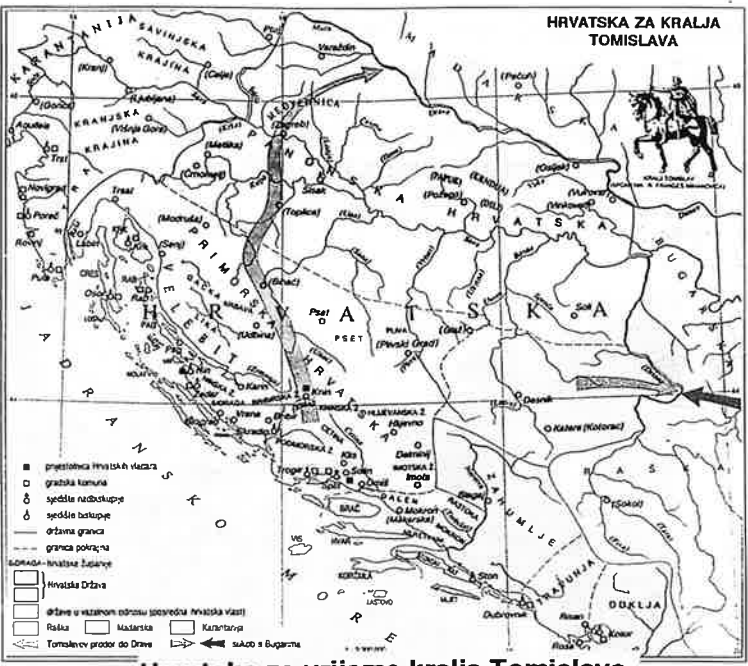
("sve i odmah"), Ante Ciliga u tim svojim tekstovima raslojava nacionalne dimenzije Krleža, Pavelića, Tudmana, Tita, Lasića,... Ličana, Hercegovaca, muslimana - uvijek u konstruktivnom nastojanju za kreativnom sintezom i ostvarenjem vitalnih nacionalnih interesa. On ukazuje na udbaško-šarlatanske, liberalno-velikosrpske, jugoslavenske i ine instrumente podčinjavanja hrvatskog naroda, kojih bi se i danas moglo obilato naći posvud u RH. Ciliga odbacuje vješto, fino, uvijek dvosmisleno i kontradiktorno pisanje, dok cijeni ozbiljno, stručno i dosljedno...

"Mislim da će Ciliga postati otkriće za mnoge. Toliko važno otkriće da će i ovi poluvoljni Hrvati iz HSS-a, Liberala, HSLs-a možda u Ciligi naći hrvatska nadahnuća za rad u budućnosti. Kako bilo, napravljeno je dobro.

Treba ostati zabilježeno i komentirano u kronici hrvatske sudbine", zapisao je Drago Geoheli iz Toronta, Kanada. Ovaj će Ciliga, zajedno s HL-om, Hrvatima reći da oni nisu "političko pleme" (floskula neprijateljske propagande iz prošlih vremena!), nego zarobljenici izideologizirana uma i njegova "sistema".

Ciligino "Sve i odmah" nije sebično, nekompromisno, nauštrb tuđega. Plod je to prirodne težnje za slobodom koji hrvatski narod zaslužuje okusiti u punoj zrelosti. To će

• Nastavak na strani 21

Hrvatska za vrijeme kralja Tomislava

koji se kralju klanja; po tome bi cijela ova plohozeza imala prikazati Tomislavovo krunisanje za kralja. ("Znameniti i zaslužni Hrvati 925 - 1925, str.VI)

I na kraju, jedan interesantan podatak: da li znate čiji konj je poslužio kiparu R. Frangešu za maketu konja ? Konj na kojem sjedi kralj Tomislav pred Glavnim kolodvorom u Zagrebu isklesan je po konju, koji se je zvao "Orkan", a bio je vlasništvo pok. gosp. Wenera, tadašnjeg zagrebačkog gradonačelnika (oca našeg poznatog sugrađanina, koji živi u Torontu. (VK)

• Nastavak sa strane 8
dosljedno argumetirati knjiga "Sve i odmah", koja nam rasvjetljuje znakovitost događaja i osoba, a među njima i Ciliginu.

Knjiga je predstavljena u profesionalnoj tehničkoj obradi, sadrži Ciligine intervju i osvrte, dodatne tekstove pojašnjenja, indeks imena i pojmova; 128 stranica; tiskana kod Welltrade-a; Library of Congress Catalog Number 98-216625; ISBN 0-9669561-0-9; Hrvatski list; priredio/uredio Rudolf Arapović prigodom dvadesete obljetnice ubojstva Brune Bušića.

Communique

Služite se našim pokroviteljima:

Modern Age

Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication
Specializing in Acrylics:

Designing, CNC Machining, Computerized Vinyl Signs, Point of Purchase Displays

For more information: Please call Stan Trtanj

Tel: 416-675-2955 Fax: 416-675-2965

50 Fasken Dr. Units #2,3,4,5,

Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

TOMISLAV

Vladimir Nazor

Stadoše oči u oči na gori
Lomnoga Gvozda - Onaj, koji nagnu
S istočnih pusta, prvi progovori:
"Znaš li pred koga ko kilsura stane?
Zmaj sam ti štono proguta Zalana,
Orljaš koji zgnječi Moravljane.

Na Brenti skućih kralja Berengara.
Poruših Ensburg. Ko vjetrina prođoh
Od brjega donskog do ravnih Alpara.
Napojih krvlju zemlju Kocelove
I sela sažgah bana slovinskoga.
Na jug me sada sinje more zove.

Oluja ja sam što u prah obara
Kraljevstvo, rement Atilina biča;
Oganj sam koji proždire i hara.
Čemu se nadaš? Ko vjetera pržinu
Ištem i Ordog pomest će preda mnom
Vojsku ti; tužno past ćeš u prašinu.

Pred moja kola bacaš prvi st'jenu.
Drzniče, tko si? Iz kojih si strana?
Čuj ruke grozne u mome imenu:
Arpad sam, unuk Ogyeka kafana"

II.

Oružje zveči. Bjesne mlade čete.
I Madžar bježi na brzim konjima.
Za njim Hrvati ko zmajevi lete.
Gone ga preko ravni i bregova,
Šumama gustim, gudurama tamnim,
Tamo do sivih Dravinih valova.

Kagan je r'jeku prošo, mrk je stao.
"Junače, tko si?" - Na drugome br'jegu
Pobjednik mladi gromko zavikao:
"Arpade, ti si vjetrina što hara,
Ja sam ti hrašće jedro i stoljetno,
Na koje zalud vihor se obara.

Ti b'jesan rušiš, ja sved vedar zidam;
Ti ko zv'jer banu da moriš i kolješ,
Ja od zla branim, ljute rane vidam.
Za ime što me pitaš, varvarlne?
Čuvar sam vjerni ognjišta otaca,
Lav stražar rodne r'jeke i doline.

Susjede, dom si na svojem gradu.
Zovi me zid mjedeni, plot krvavi.
Prohtje l' se tebi jednom natrag, znadi:

Tu ćeš me naći. - Čekam te na Dravi."

TRAVEL SERVICE LTD.

3045 SOUTHCREEK ROAD, UNIT 1
MISSISSAUGA, ONT., CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

Koliko znate o kralju Tomislavu?

Zahvaljujući jednoj vrlo pažljivoj čitateljici, koja nas je upozorila na grešku na naslovnoj strani (gdje je nažalost pogrešno napisano da je kralj Tomislav vladao Hrvatskom od Jadranskog mora do Save - umjesto do Drave) došlo je do ovog članka. Prvo, hvala čitateljici iz Bramptona na upozorenju: jedina ona je primjetila pogrešku! Usput - ispričavamo se duboko!

Sad malo o Tomislavu: (910.g. - 928.g.) Smatraju ga sinom Mutimira (g. 892 - 910), naslijedio je oca i postao prvi hrvatski kralj. On je imao borbe s Mađarima, koji su udarali na Posavsku Hrvatsku ili preko nje provaljivali u Italiju. Kako u to doba nestaje Braslava, kneza te Hrvatske, jamačno je Tomislav, knez Dalmatinske Hrvatske, preuzeo obranu Posavske Hrvatske od Mađara, bilo od svoje domisli ili na poziv posavskih Hrvata. Kad je u tom uspio, zahvalni su ga posavski Hrvati prihvatili i za svog vladara, pa se tako sad obje Hrvatske sjediniše u jednu državu. Ovoj su pripadale i Bosna i Neretvanska, jer su one već od prije bile u vlasti Dalmatinske Hrvatske, a sad je i zahumski knez Mihajlo priznavao Tomislavovo vrhovništvo. Uto se stala silno dizati Bugarska za svoga vladara Simeona Velikoga, koji je sretno ratovao s Bizantincima i Srbima. Ove druge potukao je on više puta, pa je najposlije Srbiju osvojio, a njezin je veliki župan Zaharija našao utočišta kod Tomislava u Hrvatskoj. Radi toga njegova ugošćenja posla Simeon (g. 925) na njega bugarsku vojsku pod vodstvom Alogobotura, ali ona bi od Tomislava ametice potučena; nato je Tomislav napravio pod svoju vlast Travuniju i Duklju, koje su dosad spadale pod Srbiju, dok je prava Srbija ostala u vlasti Bugarskoj.

Osilivši se tako prozva se Tomislav kraljem, kao što je prije toga prozvao carem Simeon, a poslije poljskim kraljem Boleslav Hrabri. No sad je trebalo, da ga rimski papa prizna kraljem i dade ga pokruniti. Da bi to postigao, gledao je predobiti papu time, što je nastojao da biskupe primorske Dalmacije, koji su se pokoravali carigradskom patrijarhu, opet obrati papi. To je valjda postigao time, što je obećao splitskom nadbiskupu, da će mu pribaviti prvenstvo (primat) nad svim biskupima njegova crkvena područja, dakle i nad hrvatskim biskupima, a dalmatinskim biskupima da će dozvoliti, da im se vlast proteže i po zemljištu hrvatske države. I tako se dalmatinsko svećenstvo vratilo papi, a jamačno je ono sklonilo dalmatinsko žiteljstvo, da se dalo pod vlast hrvatskog vladara. Ovaj obrat dalmatinskoga svećenstva zaslugom hrvatskoga vladara obradovao je papu, pa je zato bio sklon, da ispuni želje Tomislavove; a moguće da je Tomislav predobio papu i time, što mu je obećao, da će dozvoliti uvođenje latinskoga jezika po hrvatskim zemljama mjesto slavenskoga. I tako se zbiljo, da je papa priznao Tomislava kraljem i po svojim ga legatima dao okruniti (g. 925). Izravne vijesti o Tomislavljevoj krunidbi nemamo, ali Pop Dukljanin (u svojem ljetopisu u gl. IX) spominje neki sabor i na njemu krunisanje kralja Sphetopleka (Svetopuka, Budimira) na Duvanjskom polju (in planicie Dalmae) u prisutnosti papinih legata, biskupa, velmoža i mnogobrojnog naroda, pa je lako moguće, da je u toj vijesti sačuvana uspomena na krunidbu prvoga hrvatskoga kralja Tomislava; to je tim vjerojatnije, što se na toj krunidbi spominju kao carevi legati biskupi Ivan i Lav, oni isti koji se spominju kao papinski legati na splitskom saboru (g. 925);

Dukljanin je dakle papinske legate, koji su valjda obavili krunidbu, pomutnjom pretvorio u carske poslanike.

Dalmatinski biskupi jamačno su tražili, neka im se ova prava, koja su im se imala podijeliti, za sva vremena osigurala time, da ih prihvati i potvrdi opći crkveni sabor i sveta stolica. Tomislav i Mihajlo Zahumski pristali su na to, pa su zato zamolili papu, biskupe Ivana jakinskoga i Lava prenestinskoga kao svoje legate, koji su održali taj sabor g. 925 u Splitu; njemu su prisustvovali i Tomislav i Mihajlo, pa je on doista stvorio zaključke na korist dalmatinskoh biskupa.

“Krunidba kralja Tomislava
Josip Horvat Međimurec, 1938

Iza ovog crkvenog sabora nemamo više vijesti o Tomislavu, on je valjda skoro zatim umro. Obazremo li se na cio rad i djelovanje ovoga prvoga hrvatskoga kralja, moramo zaključiti da je on bio velik i moćan vladar, kojega je vladanje ispunjeno mnogim i znamenitim djelima. On je obranio hrvatsku zemlju od Mađara, uzeo u zaštitu Srbe, pobijedio je silne Bugare, sjedinio je Posavsku Hrvatsku i Neretvansku sa svojom državom, Dalmatinskom Hrvatskom s kojom je već od prije bila spojena Bosna, i napravio je pod svoje vrhovništvo Zahumlje, Travuniju i Duklju, tako da se sve zemlje od Drave pa do Drine, Bojane i Jadranskoga mora bile podvrgnute njegovu žezlu. Ovoliki opseg nije hrvatska država zauzimala nikada, ni prije Tomislava ni poslije njega. Zato će biti posve vjerojatno, ako uzmemo, da je ona velika snaga Hrvata na moru i kopnu, koju spominje Konstantin Porfirogenet još za svoga doba, nastala za ovoga najsilnijega hrvatskoga vladara. On naime veli ovako: ..”Krštena Hrvatska može dići na noge konjaništvo do 60,000, pješaka do 100.000, sagena do 80, a kondura do 100. Sagene imaju po 40 ljudi, kondure po 20, a manje po 10 ljudi. Veliku tu moć i množinu puka imađaše Hrvatska do vladara Krešimira.” Iz ovih zadnjih riječi proizlazi, da je ovolika moć Hrvata bila i za neposrednih predšasnika Krešimira (I.), dakle za Trpimira II. i naročito za silnoga Tomislava.

Vjerojatno je da nam je užčuvan lik Tomislavljev na dvjema mramornim pločama krstionice u kapeli sv. Ivana blizu stolne crkve sv. Dujma u Splitu. Tu su uklesana tri lika, od kojih jedan sjedi na prijestolju s krunom na glavi i križem u desnoj ruci; drugi stoji do njega, a treći leži pred njim potrbuške u položaju dubokoga poklonstva. Onaj okrunjeni lik imao bi biti kralj Tomislav, drugi stojeći lik kakav kraljev dvorski dostojanstvenik, a treći polegnuti lik kraljev podanik,

Maja Freundlich:

Mora li Hrvatska učiniti sve ne bi li - i to što prije - postala privatnim vlasništvom američkih posjednika?

Početkom ovoga mjeseca upozorio nas je Neven Mimica, pomoćnik ministra gospodarstva i voditelj hrvatskih pregovarača za prijam u Svjetsku trgovinsku organizaciju, u razgovoru s Večernjakovom novinarkom na tijek hrvatskih pregovora s američkim izaslanstvom. Zanimljivo je kako je riječ o navodno svjetskoj organizaciji, a "svijet" zastupaju Amerikanci, te je ono čemu se Hrvatska mora prilagoditi, isključivo američki probitak. Što to od nas traže Amerikanci da bi na pripustili u "svijet"? Traže nultu stopu carine (!) za kemijsku industriju, farmaceutiku, industriju papira, crnu metalurgiju, informatičku industriju! Traže liberalizaciju usluga osiguranja i financijskih usluga (!), prije svega tržišta vrijednosnih papira. Traže upola manje carine na poljoprivredne proizvode! Pri toj temi hrvatsko je izaslanstvo ponizno pokušalo objasniti američkim pregovaračima kako mi imamo neke zamisli u poticanju vlastite poljoprivredne proizvodnje, pa je, kaže Mimica, američko izaslanstvo pokazalo određeno razumijevanje za taj projekt, i prihvatilo "prijelazno razdoblje" . S jedne bismo, dakle, strane, morali ukinuti carine na američke proizvode, a s druge strane moramo svakim danom uvoditi sve nove i nove carine na trgovinu s hrvatskim područjima u BiH.

Ne vjerujem da će HTV-ov Ivo Lončar izvijestiti svoje gledatelje o tomu kako američka "Svjetska" trgovinska organizacija ne dopušta hrvatskoj Vladi uvođenje poticajnih i zaštitnih mjera u hrvatskoj poljoprivredi. Ne vjerujem da će taj ili drugi "neovisni" i "objektivni" novinari izvijestiti neuko hrvatsko gledateljstvo o tomu kako mjere američkoga pritiska na hrvatsko gospodarstvo tek ponegdje na ovaj način postaju javnima, a kako ih se većina zadržava u mračnom području podzemnih akcija pridobivanja hrvatskih političara i dužnosnika za američke probitke.

Prema riječima Nevena Mimice, želi li Hrvatska biti primljena u američku "Svjetsku" trgovinsku organizaciju, morat će promijeniti svoj zakon o trgovini, donijeti novi carinski zakon, donijeti zakon o duhanu i trošarinama - tako da trošarine ne diskriminiraju uvozne proizvode pred domaćima - te zakon o inspekciji, koji regulira nadzor kakvoće proizvoda. Naposljetku trebat će donijeti paket od pet zakona iz područja zaštite intelektualnog vlasništva. Ukratko, Hrvatska će morati posve prilagoditi svoje zakonodavstvo i carinske propise, ne bi li udovoljila potrebama američkoga gospodarskog probitka, potrebama američkoga prodora na hrvatsko tržište, i potrebama američkoga prodora u vlasničku strukturu hrvatskoga gospodarstva. Amerika nas želi kupiti. Dakle, Hrvatska mora učiniti sve ne bi li što prije postala privatnim vlasništvom američkih posjednika. A privatno vlasništvo je, znamo, prema svim zakonima svijeta, nedodirljivo. Nitko poslije neće moći poništiti kupoprodajne ugovore, čak i ako jednoga dana bude vidljivo da su oni bili na štetu hrvatskoga nacionalnog interesa.

Već 6. veljače, dva dana poslije razgovora s Nevenom Mimicom, Večernji donosi izjavu dr. Marka Škreba, guvernera Hrvatske narodne banke, poslije njegova boravka u Washingtonu. Dr. Škreb nam je prenio mišljenja i prijetnje Međunarodnoga monetarnog fonda i "Svjetske" banke, koji su nam poručili kako je hrvatski državni proračun predviđen za ovu godinu prevelik. Ne moram vas ni podsjećati kako se upravo iz proračuna plaćaju plaće prosvjetnih djelatnika, mirovine umirovljenicima, zdravstvena zaštita svekolikom pučanstvu, opskrba bolnica lijekovima, izgradnja cesta i ostale infrastrukture, i tako dalje, i tako dalje. zatim nam,

prema riječima dr. Škreba, "svjetski" i "Medunarodni" američki financijaši, zainteresirani, dakako, za probitak svojega američkog financijskog sklopa, poručuju kako moramo liberalizirati tržište i otvoriti ga za nove banke, ali kako to nije dostatno, nego istodobno moramo osigurati funkcioniranje pravne države i kontrolu izvršavanja ugovora, kako bi američki ulagači, kad ovamo dođu imali sigurnost.

Predstavnici "Svjetske banke", kaže Škreb, najzainteresiraniji su za kupnju triju hrvatskih državnih banaka, nakon što su sustavnim (i inozemnim) pritiskom i djelovanjem već uništene gotovo sve male privatne banke, što su u Hrvatskoj utemeljene od njezina osamostaljenja. Ovih je dana, čini se, na udaru i Croatia banka.

Ali, prenosi nam Škreb, američki "svjetski" i "međunarodni" žele odmah kupiti 51 posto Privredne, Splitske i Riječke banke. Oni svoj interes u tim bankama mogu ostvariti tek "ako imaju utjecaja na dnevno vođenje banke, a hrvatska će država svoj interes u njima lako ostvariti i s 25 posto". Kad američki gospodar kaže koliko on želi mi mu to odmah moramo dati, pa čak i besplatno, a nama Hrvatima bit će dosta i četvrtina. Dva dana poslije toga Večernjakova članka, 8. veljače, osvanuo je u Vjesniku razgovor sa Suodom Rizvanbegovićem. On je najavio prodaju većinskoga paketa Croatia osiguranja! Komu? Amerikancima, dakako.

Tri dana poslije toga, 11. Veljače, Vjesnik je objavio ovakvu vijest na prvoj stranici: prema presudi Svjetske trgovinske organizacije (!!) Europska unija mora ukinuti zabranu na uvoz hormonski manipuliranog govedskog mesa, i još mora isplatiti SAD odštetu za gubitke što ih je američko gospodarstvo pretrpjelo od donošenja te zabrane. Europska komisija, izvršno tijelo EU, odmah se požurila s trima prijedlozima članicama EU, kako udovoljiti "presudi" Svjetske trgovinske organizacije (STO).

Europska unija tražila je mogućnost odgađanja odluke, sve do donošenja rezultata osam znanstvenih istraživanja što ih je EU naručila, a koja ne mogu biti dovršena prije roka, 13. svibnja, nametnutoga od STO i zahtijevanoga od SAD. Međutim, SAD "očekuje" (!) da će EU dopustiti uvoz američke hormonski tretirane govedine i prije isteka toga roka, pogotovo zato što je STO već prihvatila argument da je hormonski tretirano govedsko meso "posve neopasno za zdravlje"!

Prodamo li sada Hrvatsku američkom financijskom interesu, nikad nam to potomci neće oprostiti, i teško će to više moći popraviti. Ako, poslije hormonske obradbe američkom govedinom (rabljenom, među ostalim i u hamburgerima), uopće još u Hrvatskoj bude potomaka. Jesu li u tom kontekstu uopće još važni i Jazavci i Lisice i sve ostale male životinje, zajedno sa svim našim političkim strankama, ako je i opet u pitanju hrvatski opstanak?

Vjesnik, 14.02.99

Da li znate Maja Freundlich dolazi u Toronto kao gost AMCA-e 24. travnja. Ulaznice za večer u dvorani župe Naša Gospa Kraljica Hrvata s Majom Freundlich po cijeni od 25.00 dolara možete kupiti u uredništvu HRVATSKE ISKRE, ili kod članova AMCA-e. Požurite s kupnjom - ovo će biti vrlo zanimljiv susret s poznatom hrvatskom novinarkom.

PREDODŽBA O HRVATSKOJ I NJEZINOJ VLASTI NIJE POVOLJNA

ZAGREB - Ako s našeg stajališta nešto nije u redu u Vijeću ministara i u Europskoj komisiji, koji nas hipotetički žele gurati na Balkan, možda ipak nešto nije u redu ni u našem držanju. Pokušajmo svi zajedno prebroditi po koju predrasudu, svladati nepovjerenje, raditi na približavanju makar i malim koracima - rekao je jučer veleposlanik RH pri Europskoj uniji Janko Vranyczany Dobrinović za predavanja što ga je održao u Vladi, a u organizaciji Vladina Ureda za europske integracije.

Sama ideja regionalnog pristupa, kojim Europska unija nastoji "apsolvirati" Hrvatsku zajedno s drugim zemljama bivše Jugoslavije s izuzetkom Slovenije, izazvala je negodovanja upravo odlukom da istočno od Slovenije počinje druga, nestabilna regija. To, međutim, ne mora značiti da se retrogradno želi stvoriti neka nova Jugoslavija, balkanska ili istočnoeuropska konfederacija. Za takvu tvrdnju, veleposlanik Vranyczany Dobrinović ponudio je nekoliko argumenata. Prvo, Hrvatsku nitko ne može protiv njezine volje prisiliti na ulazak u neku novu Jugoslaviju. Drugo, Europska unija prima u svoje članstvo samo jasno određene, odgovorne i homogene državne jedinice, a ne nekakve labave grupacije, bilo baltičke, bilo balkanske ili neke druge.

Naša je retorika u tom pitanju više unutarnjopolitička nego vanjskopolitički usmjerena, rekao je Vranyczany Dobrinović citirajući jedan dio službenoga dokumenta o regionalnom pristupu, koji jasno kaže da će se za svaku jedinicu posebno procjenjivati brzina ulaska u EU.

Predodžba prosječnog europskog građanina o Hrvatskoj i Hrvatima nije posve povoljna, a sudeći prema medijima, smatra se da u Hrvatskoj postoji autoritarno vladanje jednog strogog šefa države, uz pomanjkanje demokracije i pravne države. Ti paušalni stavovi i predrasude nedovoljno upućenih odražavaju se i na njihove političke predstavnike, kaže veleposlanik Vranyczany, dodajući da bi Hrvatska trebala u svijet o sebi slati snažne poruke, koje ne bi bile samo deklamatorske, nego i sadržajne i provjerljive, a kojima bi se pokazalo da nemamo mnogo toga zajedničkog s takvom predodžbom.

Nije vjerojatno da će Međunarodna zajednica potpuno odustati od regionalnog pristupa, ali postoji mogućnost da bi on bio fleksibilniji primijenjen za pojedine zemlje. Razmišlja se o tome da se Hrvatskoj pomogne unatoč tome što se prema ocjenama međunarodnih promatrača zaostaje u provedbi preuzetih obaveza. Ta razmišljanja idu prema mogućem otvaranju kanala pomoći mimo programa Phare, odnosno prema tome da bi se uz nastavak inzistiranja na ispunjavanju političkih uvjeta Hrvatskoj pružila tehnička pomoć kako bi došlo do pomaka u demokratskom razvoju.

D. Knežević, *Večernji list*, 17. 02. 1999., str. 2. (HIC Vijesti)

BARON JANKO VRANYCZANY DOBRINOVIĆ: "THE WORLD SEES US AS A COUNTRY OF DEFICIT DEMOCRACY"

ZAGREB - "We have to face the fact that the average European resident does not have a good impression of Croatia and Croatians. Aside from the courage to fight for their country,

Strana 10

natural beauties and good athletes, the general impression in the media is that Croatia is under the fist of an authoritarian president with an appropriate deficit of democracy and country of rights. For most Europeans with an average education and inaccurate geographical knowledge, Croatia is included in the Balkans and global Balkan behaviour, generally associated with ethnic and religious hatred, revenge, uncompromising with other ethnic groups, insincerity, nationalistic and undemocratic brutality, as well as, a country with some form of genocide toward the Jews and Serbs. These general viewpoints and prejudices of the ignorant are also reflected in their political representatives," stated Croatian Ambassador to the European Council, Baron Janko Vranyczany Dobrinović, at a Tuesday lecture in the Vice-Roy Palace in Zagreb on "The European Union Regional Approach". The lecture was opened by the Minister for European Integration, Ljerka Mintas-Hodak, on behalf of the Croatian government.

He reminisced about the history of relations of Croatia with the EU and NATO, pointing out that both organisations participated, each in its own way, in the defence and subsequent break-up of Yugoslavia. "In both organisations, especially in NATO, the brave and efficacious defence in the Independence War against the still existing strong communist army, prompted sympathies with most of the members," stated Vranyczany. However, he continued, "that these initial sympathies toward Croatia have completely evaporated, especially with our German allies and turned into disappointment and growing criticism. This is due to the fact that some feel Croatia has become an authoritarian one-party regime, which is not easily accepted for Euro-Atlantic integration concepts, as well as because of the development of Croatian policy on Bosnia and Herzegovina accompanied by an increasing armed conflict with Bosnian Muslims."

This general international perception of Croatia was, according to Vranyczany, detrimental to the country. Though recently this perception has been slightly improved following Croatia's success in B&H, which made the signing of the Dayton Accord possible. He further emphasised that Croatian relations with NATO were "above average in their openness, as well as friendly and partner like... Though there are no formal partnership agreements, there are constant talks, visits, exchanges of messages and confidential information." However, Vranyczany continued, the area of the former Yugoslavia has to be reconciled, democratised, economically, communicatively and energetically linked together according to NATO and EU visions. Including Russia into this process could be called the "Scadinavisation" of the region according to the concept of President Tudjman.

Vranyczany stressed that the interest of the international community is evident in its desire for long term stabilisation of former Yugoslav countries, as well as the whole region, from the Sutla River to the Black Sea. "Our geographic position and mixture of relations with our Balkan neighbours do not have to be the reason for retrospectively wanting to create some new Yugoslav, Balkan or Eastern European confederation. Firstly, there is no force on Earth that could make us do something like that against our will and secondly, the EU does not accept into its membership some fragile groups, be they Baltic, Balkan or otherwise," reminded Vranyczany.

Andrea Latinović, *Vjesnik*, 17. 02. 1999. (HIC)

DOGAĐAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

Vukovarska večera, održana 13. 02.99, u Croatia Banquet hallu, pred nedovoljno punom dvoranom. Ovaj događaj je zahtijevao da dvorana toga dana bude krcata Hrvatima iz zajednice, no nažalost i tu se pokazuje izvjesna apatija. Ipak, čelnici udruge Obnova Vukovara 98 srčano su obavili svoj posao, i svi mi koji smo bili tamo bili smo zadovoljni da smo bili dio jedne velike akcije. Gosp. Zvonko Luburić, predsjednik udruge, istaknuo je u svom govoru udruge i pojedince koje su pomogli da se novac za gradnju odabrane zgrade sakupi. Zahvalio je onima koji su najviše doprinijeli, a to su Fond Slavonija, radio stanica "Zvuci Hrvatske" i vlasnik gosp. Ivica Lončarić, te udruga Hrvatsko zagorje, koje je prvo organiziralo svečanu humanitarnu večeru posvećenu Vukovaru. Isto tako zahvalio se odboru i ljudima koji su radili, jer svi ti, koji su bili u Odboru, uz svoj neumoran rad, dali su i svoje priloge u novcu. Zgrada koju ćemo mi, zajedno sa HDZ-om Švicarska, popraviti je Dom hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata, u stvari bivša Škola učenika u privredi. Zgrada se već popravlja, a na popravku radi jedna tvrtka iz Vinkovaca. Očekuje se da će zgrada biti svečano otvorena 30. svibnja, na Dan državnosti.

S lijeva na desno: Gosp. Jakovčević, veleposlanik, gosp. Picukarić, konzul i gosp. Zvonko Luburić, predsjednik udruge Obnova Vukovara 98

Uz gosp. Zvonka Luburića "prijatelje Vukovara" pozdravio je i Konzul Ivan Picukarić toplim riječima pozdrava i zahvale za sakupljeni novac. Naglasio je da je ova večer završetak uspješne akcije iseljene i domovinske Hrvatske, i primjer dobrog i uspješnog javnog rada. Zahvalio se svima prisutnima, a posebno članovima odbora i djelatnicima Konzulata, koji su dali sve od sebe za ovu uspješnu akciju. Gost je bio i hrvatski ambasador u Ottawi, i u svom kratkom pozdravnom govoru gosp. Andrija Jakovčević se obratio zajednici, nazvavši je "najdinamičnijom" zajednicom. Osvrnuo se i na Vukovar, rekavši da Vukovar je i mora ostati simbol Hrvatske, i simbol junaštva. U svom govoru rekao je da smo preko Vukovara stvorili novi mit i srušili neke stare mitove, a Vukovar ostaje veza između domovinske i iseljene Hrvatske. Napomenuo je da bi se ta akcija okupljanja i skupljanja za Vukovar trebala nastaviti radi Vukovara, i radi Hrvatske. U svom govoru podsjetio nas je i na to da je Hrvatska u tranzicijskom periodu, i svjetska zajednica nas gura u pomirbu, suživot, oprost, no u tom tempu koji oni određuju vrlo je teško to ostvariti. U svom daljnjem govoru gosp. Jakovčević se je osvrnuo na aktualnosti u Hrvatskoj, na predstojeće izbore, kao i na zgradu ambasade u Ottawi.

Saznali smo da je do danas skupilo \$136.000. Koliko znam iz raznih razgovora s mnogima - veliki broj Hrvata nije dao svoj prilog na vrijeme, pa se nadajmo da će taj račun i dalje biti otvoren i oglašavan redovno na svim našim glasilima, pa i u ovom. (VK)

VRATILI SU SE NAŠI "KUBANCI"

Kako smo prošli puta rekli, vratili su se našu sugrađani koji su proveli dva tjedna u Kubi u organizaciji putničke agencije "Generalturist". Kaže mi naš izvijestitelj, bilo ih je 23, a odsjeli su u Cayo-Coco, u ljetovalištu Club Tryp. Supruga našeg izvijestitelja mi je danas rekla da ne bi imala ništa protiv da je još i danas tamo - bilo im je krasno. Plaža odlična, dugačka, bijeli pjesak, čisto more, valovi ugodni -

• Naši "Kubanci" su očito uživali.....

divno plivanje. Hrana, jasno, preobilna, pa su se naši sugrađani skoro "borili" protiv hrane, posebno kad su im servirali tople odojke (koji Hrvat može odoliti odojku ili kuhanoj šunki - a toga su imali na pretek) Za razonodu su imali svašta - od tenisa, golfa, pling-ponga, pa do večernjeg plesa do zore. Kažu mi, bilo je zaista dobro, ali nezaboravna im je bila posljednja večer, kad je na prijedlog gđe. Zlate Trojko organizirana zajednička večera, s humorom, smijehom i pjesmom. Naš prijatelj gosp. Ivica Puhalo je i tamo "ispjevao" jednu pjesmu, pa Vam donosimo samo par redaka (zbog nedostatka prostora).

"Penzionerci" i Cuba 1999

Ola!! Svima kod ovog bogatog stola!
nažalost, to je sve što španjolski znamem,
jer prekratka je bila ova dvotjedna škola
za mene "staroga vola"!

... Inače, Bože mili, bar do bara,
pa se stvara gusta alkoholna para,
te u resortu "Cayo-Coco",
sasvim lako postaneš - poco loco!

....A za nas koji jeli smo od jutra do mraka,
naručio sam da nas na airport voze
tri velika teretnjaka,
a iz aerodroma do doma: dva cargo aviona! (ulomci, I. Puhalo.)

PETAK S HDZ-om

Svakog petka postaje očividnije da su HDZ večeri sve posjećenije i da se može nazrijeti kako će taj dan ući u kolotečinu događaja hrvatske zajednice za Toronto i Mississaugu. Prošli petak dokazao je da i s malo mašte, čak i kad nema materijala iz Hrvatske, telefonskih konferencija sa značajnim pojedincima iz Hrvatske, ili posjete gostiju s predavanjima, da večer može biti uspješna i sadržajna. U tome su nam pomogli snimljeni programi sa satelitskog TV programa, što se emitiraju postredstvom rada HIC-a, a skupljani su tijekom tjedna. Tako smo imali priliku gledati emisiju gospođe Agreste, gdje su gg. Škegro, ministar financija i Vilfan, dužnosnik u Liberalnoj stranci, sukobili mišljenja na temu gospodarstva. Drugi snimljeni materijal prikazao je izlaganje gg. Ante Belje i Đure Perice na temu saborske rasprave o Haaškom tribunalu. Dokumentarac o nedavno preminulom generalu Daidži izazvao je najveću pozornost nazočnih, koji su poslije događaja ostali dulje vremena u razgovoru o različitim temama. Interesantna je pojava, da se u društvu raspravljalo o realizaciji pojedinih ideja. Tako je jedan od nazočnih predložio iniciranje peticije u korist hrvatskih zatvorenika u Haagu i SAD-u. Da li će provedna originalne ideje započeti u Torontu i Mississaugi, zavisno je od djelatnosti lokalnih ljudi i udruge, koji bi u tom slučaju morali naći određeni angažman. U svakom slučaju, potvrdila se teza, da iz razgovora s dobrim ljudima dolazi i do najboljih zamisli. (14. pismo HDZ)

Strana 19

Mojim očima (i srcem)

Na prvoj strani ove HRVATSKE ISKRE stoji naslov: **"Small Country - GREAT VACATION"** Da sam kojom srećom bila u redakciji magazina "Croatia 1998", mislim da bi ih nagovorila da dodaju još jednu malu, ali značajnu riječ: "beautiful", tako da bi oglas zvučao: Small, beautiful country - GREAT VACATION" - pravi naslov za Hrvatsku!

Danas vas želim upitati: gdje ćete ove godine na ljetovanje? Ne govorimo ovdje o nekom vikendu (na jezeru), ili o nekih tjedan dana ovdje ili ondje - govorimo o ozbiljnom ljetovanju - o nečemu gdje ćete napuniti "baterije" kako to moj muž kaže, a ja dodajem - i napuniti i srce ljepotom! Dakle, gdje ćete ove godine, jer sada je vrijeme za planiranje!

Da mi život dozvoljava (što momentalno nije moguće radi bolesti u obitelji) ja bih lještovala u Hrvatskoj. Već znam kuda bih išla, što bih vidjela i što odnijela u srcu u Kanadu!. Iako u ovom članku obično pišem o razlikama života u Hrvatskoj od bilo koje zemlje gdje sada žive Hrvati koji su napustili domovinu iz ovih ili onih razloga, danas želim u mašti ljetovati s Vama, čitateljima HRVATSKE ISKRE.

Kako sam vam ja pomalo čudno stvorenje - vesele me male stvari, ne volim mjesta gdje se morate oblačiti ili biti vrlo formalni, jer onda niste svoji - kao ni ja onda nisam svoja, tako da ću vas provesti - u mašti - tamo gdje bih ja išla - da mogu.

Spuštanje aviona u Zagrebu uvijek je događaj, jer gledati Zagrebačku goru iz aviona meni - koja sam toliko izvan svoje zemlje - početak je silnog zadovoljstva! Svaki puta kad dolazim gledam kroz prozorčić aviona na Sljeme, vrh Zagrebačke gore, tražim Puntijarku, ili planinarske kuće na vrhu Sljemena - i iako ništa ne vidim - ponešto radi suza, ponešto radi nemogućnosti - moje srce vidi sve! Doći u zagrebačku zračnu luku nakon toga, i slušati naše hrvatske policajce, i carinike, koji su tako tvrdoglavi (ali ja ih obično uvjerim u pravilnost mojih mišljenja, ili bar nadglasam, pa je sve u redu) - za mene je druga poslastica.

I onda - Zagreb! Moja prijateljica me proveze Zagrebom s jednog kraja na drugi, odemo na Sljeme i jedemo puricu z mlincima; pogledamo Savu; prošetamo svim ulicama Zagreba: po tržnici, i Gornjem gradu, po Tkalcievoj, po Trgu, po llici, pa do Kazališta, do Studentskog centra - svugdje gdje nas noge i srce nosi. Lijep je taj naš Zagreb, preljep!

I onda idemo na put: ovaj puta ćemo u Međimurje, rodni kraj moga oca kojeg nisam vidjela već godinama i veselim se proći "lepim" međimurskim krajem, od Čakovca pa do Kotoribe - vidjeti Muru, slušati sjetnu međimursku glazbu, uživati u "cvjetnjaku Horvatske".

Put bi me kasnije odveo natrag u Zagreb, pa kroz Gorski Kotar na more, no prije mora pregledala bih mjesta Gorskog Kotara, jer ni to nisam vidjela onako kako Bog zapovijeda: polagano, s uživanjem! Jasno, pojela bih usput malo njihovog poznatog sira, pojela krumpira "ispod peke", malo janjetine! Prolazila sam šumama Gorskog Kotara, ali sve nekako u žurbi, tako da bih ovaj puta stala, uživala u sjeni starih drveća, ležala pod stoljetnim stablima s kruhom i sirom u ruci - dobrom prijateljicom kraj sebe.

I onda more: naše plavo, Jadransko more - najplavije more na svijetu. Prošla bih Jadran od Rijeke pa do Paga, zanoćila na Pagu u stanu prijateljice, i onda rano ujutro kad se sunce tek rađa i polako ljubi otoke Jadrana krenule bi mi dvije put Zadra. Usput bih gledala gromače Paga, te umjetničke kamene ograde koje vijugaju otokom na sve strane i svaki puta kad ih gledam divim se ljudima tog doba (i ne čudim da smo mi Hrvati tako tvrdoglavi i ponosni na to što imamo - jer graditi gromače može samo onaj koji tako voli svoju zemlju!).

Od Zadra do Splita ili čak Dubrovnika prošla bih kroz par dana, uživala u hrani toga kraja - posebno u paštici (i dobila koju kilicu), uživala u ljepotama i povijesti naše Dalmacije. Pregledala bih Split ovaj puta - jer tako dugo ga nisam stvarno vidjela. Posljedila bih u crkvi sv Duje, posjetila kip Grgura Ninskog, i provela dobar dio dana i večeri na Marjanu - među uspomena mladosti. Uzela bih autobus prema Benama, poznatoj splitskoj plaži, jer voziti se u autobusima Hrvatske za mene je posebno zadovoljstvo. Jedne godine, kad sam tamo bila s djecom, vozili smo se autobusom, i vozač je izgleda mislio da vozi krumpire, a ne ljude. Ljudi su glasno prigovarali, i čulo se ono po splisku (tako to Splićani kažu): "Asti Gospe, vozi ovaj kret ka da vozi kumpire! Tovare jedan, ča radiš!" Vozač je samo tiho govorio: "Pa ima i toga u autobusu!". Jasno, došlo je do smijeha, a ja sam uživala - bila sam doma!

Eto, to je jedan od mojih veselja Hrvatske: susreti i razgovori s ljudima koje srećem putem. Ja sam po prirodi otvorena, brbljava, i mogu sa svakim naći nešto zajedničko. Moja prijateljica se koji puta čudi s koliko ljudi ja razgovaram, smijem se ili pozdravljam - no meni razgovarati s Hrvatima je posebno zadovoljstvo, jer tu gdje ja živim (na ovoj strani "Štreke" Toronta, kako mi to kažemo, ne u Mississaugi, gdje živi ostali pošten hrvatski svijet) nema Hrvata gotovo uopće, pa čuti hrvatsku riječ tu i tamo je slavlje. Jedan od užitaka moga ljetovanja u Hrvatskoj su razgovori s Hrvatima i strancima u Hrvatskoj - treba čuti svoje i reći drugima tko smo i što smo mi Hrvati.

I ja opet odlazim u "druge vode" - nastavljamo put: idemo onda natrag do Velebita, pa polako na vrh Velebita, prespavati negdje u planinarskoj kućici, i dočekati izlazak sunca na samom vrhu. Zar to nije posebno? I nezaboravno?

Rado bih kasnije kad mi se duša smiri od ljepote Velebita i mora kojeg bih gledala sa vrha Alana, krenula polako, sretno natrag prema Zagrebu preko Knina, posjetila prijatelja Invalida, branitelja Hrvatske, pa malo u Plitvice na izvrsnu večeru. Ovaj puta išla bih na sve - od juhe do kolača, a posebno bih uživala u izvrsnom plitvičkom kruhu, kojem nema premca.

Koliko bih ja vidjela, koliko doživjela! Ljudi kažu, na odmor ideš da se odmoriš! Ja idem na odmor i da se odmorim, i da mi duša uživa, jer ono čime napojim dušu kroz tih par dana stoji u meni mjesecima, i grije me polako iznutra, a ja vrlo polako trošim tu ljepotu koje sam se nauživala na svakom od svojih puteva po Hrvatskoj. Što je u stvari odmor? Da li je to sjedenje na plaži, jelo i spavanje - ili ono što vas drži sretnim mnogo dana, čak i onda kad zaboravite na te ljepote - a podsjeti vas jedna mala sitnica i nasmijete se sretno jednoj uspomeni ili nečemu što vas podsjeća na nešto toplo, svoje? Ja bih svakako glasala za ovo drugo, iako je isto lijepo sjediti na plaži, pijuckati sok, i gledati na plavetnilo mora ispred sebe, posebno ako ste negdje na Benama u Splitu!

Po običaju ja opet i očima i srcem gledam na ono tamo naše lijepo preko mora, što nas zove i vuče natrag stalno. Pa da li ste napravili planove za ovo ljeto? Napravite ih žurno - za Hrvatsku, jer će Vam uživati i oči i srce i duša - mjesecima i mjesecima - jer tamo preko mora ima jedna lijepa mala zemlja - naša Hrvatska - koja će vam pružiti IZVRSNO LJETOVANJE!

Valentina

*ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU*

Kad ti pljunu na Predsjednika zaplješći ili šuti!

Nenad Ivanković

Afera "Tisak" ima i svoju diplomatsku stranu. Prošli tjedan, prije nego što je Chris Bojanović, predsjednik Uprave "Tiska", otišao premijeru Mateši, posjetio je američkog veleposlanika u Zagrebu kako bi s njime raspravio situaciju u tom praktički jedinom i najznačajnijem hrvatskom distributeru novina!

Ta je činjenica u hrvatskoj javnosti ostala nezapažena iako je objavljena u novinama, pa ispada da je posve normalno da predsjednik uprave neke hrvatske tvrtke, kad se ova nađe u nevolji, o tome razgovara s veleposlanicima velikih sila, i to, ako je moguće, čak i prije negoli sa šefom vlade vlastite države. Može biti da u razgovoru Bojanovića s Montgomeryjem i nije bilo ničeg osobitog, no sama činjenica da je taj razgovor održan, da mu je timing bio kakav mu je bio, govori da je nešto u ovoj zemlji nenormalno. Napokon, ako je gospodin veleposlanik bio zainteresiran doznati ponešto o raspletu oko "Tiska" (zbog senzibilitnosti robe koju prodaje, dakle, novina), ne bi li bilo prirodnije da je zatražio prijem na Zrinjevcu ili na Markovu trgu i da se tamo obavijesti o prilikama?

Cijela ova priča, bez obzira na te svoje diplomatske aspekte, ipak je zanimljivija s jedne druge strane. Kako to da nikoga u hrvatskoj javnosti (od novinara do političara i intelektualaca) taj podanički stil predsjednika uprave jedne značajne hrvatske tvrtke nije zasmetao?

Možda je pitanje, u povodu ovog konkretnog slučaja, pomalo i naivno, jer u nas su se događale mnogo drastičnije stvari, pa jedva da je netko reagirao. Ovih dana jedan je europski činovnik (stanoviti Simon Haselock, Westendorpov zamjenik u Sarajevu) o predsjedniku hrvatske države govorio kao da je riječ o nekakvom šmrkavcu, a ne o državniku kojeg je njegov narod izabrao na demokratskim izborima. I nikom ništa! Intelektualna, medijska, a dobrim dijelom i politička Hrvatska šuti kao da se to nije ne tiče, pri čemu poneki još i glasno plješću. Takvih i sličnih primjera prepuna je novija povijest naše zemlje i našeg naroda. Treba li podsjećati na sve one Bildtove, Galbraithe... koji su se otresali na hrvatsku vlast tonom i načinom koji je jasno svjedočio da im je do Hrvatske i hrvatskog naroda stalo samo kao do objekta njihovih političkih kalkulacija?

Dakako, nije riječ o tome da predstavnici međunarodne zajednice ne bi smjeli kritizirati hrvatsku vlast. Takva kritika ponekad je čak i potrebna, ona je dio međunarodne politike... No ovdje nije riječ o tome, nego o aroganciji, o tonu i načinu, koji bi morao biti uvredljiv za svakoga tko drži do sebe i svoje zemlje. Pritom dakako nije riječ ni o tome da bi hrvatski intelektualci, novinari ili oporbeni političari trebali u kritici štedjeti predsjednika države ili stranku na vlasti. Neka je napadaju koliko hoće i koliko smatraju potrebnim, ali to nema veze sa šutnjom, pa i pritajenim likovanjem kada predsjednika tvoje države (a on nije samo konkretna osoba nego i institucija), poneki veleposlanici i međunarodni činovnici tretiraju bez uobičajenog diplomatskog respekta i takta.

To je nezamislivo čak i u manje sretnim državama od Hrvatske, manjim i slabijim od naše zemlje. O velikima da se i ne govori, pa tko ovih dana prati zatezanje užeta između Bonna, Pariza i Londona u svezi s nakanom Njemačke da izađe iz nuklearne energije (čime zapravo krši ugovore), može uočiti koliko se u tamošnjim medijima apelira na to da se barem zadrže takt i stil. Da se riječima ne razbije politički porculan, da se ne ozlovolji partnera!

Ako u Hrvatskoj postoji provincijalizam, duhovna i politička malograđanština, onda se ona očituje upravo u želji svake naše političke i ine šuše da smjesti internacionalizira

svaku našu unutrašnju razmiricu i pripor. Kao da Hrvati ne znaju riješiti problem bez arbitraže izvana i bez savezništva onih koji u svemu tome uglavnom gledaju samo prigodu da nametnu svoje interese. Tako je bilo 1102., tako je bilo takoreći uvijek u našoj povijesti, ali je ipak nevjerovatno da smo toga i danas svjedoci, danas kad imamo svoju državu, državu koja nam vrijedi onoliko koliko je prije svega sami volimo i poštujemo.

Naravno, nije nerazumljivo da svi oni koji imaju ambicije biti hrvatska vlast, žele na svaki način doći na Pantovčak i u Banske dvore. To je legitimno i od toga demokracija živi. Normalno je da se pritom aktualnoj vlasti traži i dlaka u jajetu, pa čak da joj se prizna mnogo manje od onoga što je stvarno pozitivno učinila. Ali nipošto nije normalno u tim igrama tražiti partnere tamo gdje ih ne bi trebalo nalaziti. Onaj tko to ne vidi savim sigurno programira vlastitu sudbinu kad jednog dana dođe na vlast. Dakako, uz pretpostavku da sačuva političku kičmu i da se ne zadovolji ulogom nečijeg namjesnika.

Zašto i odakle ta mizerija u Hrvatskoj? To nesretno klanjanje svakom inozemnom fićfiriću, svakom instant diplomatu, koji još do jučer nije ni znao da na ovim prostorima postoje nekakvi narodi sa svojim kulturama i poviješću, to je u prvom redu provincijalizam, stil i način baštinjenog zatvorenog društva, koji nosimo sa svojim biografijama još od onog prvog rata, od 1945. godine.

Dovoljno je otići na prijeme koji su u Zagrebu postali neka vrst promotivne piste za taj naš provincijalizam, pa da se čovjek u nj uvjeri. Tamo možete vidjeti razvikane slobodoumne televizijske profesionalce kako se javno grle i ljube s inozemnim diplomatima, demonstrirajući posve svjesno i namjerno kako, eto, iza njih (tobože) stoji cijeli svijet. A tek naši mediji: Naši najugledniji i najrazvikaniji komentatori i analitičari nikada nisu napisali nijedne kritične riječi u svezi s izjavama ili potezima velikih sila i njihovih predstavnika. Svijet je po njima apsolutno nepogrešiv, jedino je uvijek kriva Hrvatska, odnosno njezina vlast. A kad bi netko od njihovih kolega tako javno zagrio nekog od domaćih (vladajućih) političara, što bi se dogodilo? Ne bi li to bio prvorazredni skandal i dokaz da je vragu prodao dušu? Ne bi li možda tada kakav ogorčeni pravednik otišao u Strasbourg da tamo svjedoči o tom neviđenom škandalu?

Netko je ovih dana rekao kako je pomalo došlo vrijeme da je danas pitanje građanske hrabrosti biti državotvoran, ponosan na svoju državu, bez obzira na probleme koji nas tište i kakva nam vlast bila. To je, čini se, točno, jer provincijalizam i nije drugo nego fascinacija moći, nekritičko divljenje jakom, uspješnom i bogatom. Velike države u odnosu na Hrvatsku doista tako djeluju. Ali tako djeluju i tajkuni u odnosu na običnoga građanina! Nije li u toj paraleli naznačen i moralni problem našeg aktualnog provincijalizma?

Vjesnik, 27.1.1999

**PREDBILJEŽITE SE NA
HRVATSKU ISKRU....**

Kao član Komiteta za ONO i DSZ Račan je znao da će JNA razoružati Hrvatsku

Biljana Bašić,Vjesnik,9.2.99

Budući da sam u vrijeme kad je oduzimano oružje Teritorijalne obrane Hrvatske radio kao savjetnik u ondašnjem zagrebačkom Gradskome sekretarijatu narodne obrane, odnosno kao savjetnik u Uredu za obranu općine Samobor, raspolazem nekim informacijama koje bi mogle rasvijetliti te događaje. Zbog toga ću sudjelovati u raspravi o inicijativi HSP-a da se osnuje istražno povjerenstvo koje bi ispitalo u kojim okolnostima je oružje oduzimano, kaže za Nedjeljni Vjesnik Veselin Pejnović, nezavisni zastupnik u Hrvatskom državnom saboru, koji predstavlja srpsku nacionalnu manjinu, napominjući kako nije potpisnik HSP-ovog prijedloga.

Pejnović ističe kako je dobro upoznat s procedurom oko oduzimanja oružja teritorijalne obrane (TO) i ONO (Organi Narodne Obrane), te o načinu na koji su pribavljene informacije o tome gdje je oružje smješteno. Tvrdi da je gotovo 95% naoružanja koje je bilo u RH, i prema tadašnjim propisima pripadalo Teritorijalnoj obrani, bilo pohranjeno u vojarnama JNA, a evidenciju svega tog oružja vodili su štabovi TO-a. Savezni sekretarijat za narodnu obranu (SSNO) je pak, kako tvrdi Pejnović, određen ali vrlo mali broj ovlaštenja oko čuvanja i kontrole oružja prebacivao na Republički sekretarijat za narodnu obranu i na Republički štab TO-a.

Međutim, prema negovim tvrdnjama, postojala je jedna vrlo važna karika u tom lancu koju je SSNO upoznao sa svim relevantnim okolnostima vezanim uz oružje. Bio je to Republički komitet za ONO i DSZ, koji je predstavljao vrlo važno političko tijelo, a čiji zadatak je bio da “usklađuje interese obrane” u svakoj republici. Pejnović tvrdi da je prva osoba u sastavu toga komiteta bio predsjednik republičke partije (Ivica Račan), a osim njega u komitetu su bili i predsjednik Sabora (Andjelko Runjić), predsjednik Izvršnog vijeća (Antun Milojević), republički sekretar za obranu, komandant štaba TO-a Hrvatske i nekoliko osoba iz drugih sekretarijata važnih za obranu.

Znači li to da je vrh ondašnje vlade, putem toga Komiteta, komunicirao sa SSNO-om o pitanjima hrvatske obrane, napokon, da je mogao znati da će biti oduzeto oružje TO-a? Iz toga proizlazi da bi čelnici tadašnjeg republičkog vrha zapravo mogli pojasniti jesu li u to doba imali izravne kontakte s tadašnjim saveznim sekretarom za narodnu obranu, kao i je li ih on obavijestio da će Hrvatskoj biti oduzeto oružje TO-a.

Pejnović “pouzdao zna” nešto i o izradi planova obrane. Oni su se, prema njegovim tvrdnjama, sve do formiranja nove vlasti odnosno do početka ratnih zbivanja stvarali i na republičkoj razini, u Republičkom sekretarijatu za narodnu obranu, a za “političke smjernice” bio je zadužen sporni Republički komitet. Tako je bilo i 1989., pa i 1990., sve dok se cijeli sustav nije urušio, a prema Pejnoviću tih godina su iz dvaju republičkih tijela stizali na niže razine dokumenti iz kojih se moglo vidjeti da se “nešto sprema”.

Pejnović kaže kako “dobro zna da su se u predizbornom razdoblju 1990. godine provodile ‘pooštrene mjere pripravnosti’ na svim republičkim razinama koje su bile

zadužene za obranu”. Vrhovni pak organ koji je davao sugestije političke prirode u provođenju tih ‘planova pripravnosti’ bio je - Komitet za ONO i DSZ, na čijem je čelu bio Ivica Račan!

Pejnović tvrdi kako su ti planovi imali politički karakter a iza njih je, prema ondašnjim propisima, morao stajati SSNO. Pejnović također navodi da je Republički komitet davao naputke nižim razinama koje su se bavile obrambenim pitanjima, da moraju pooštriti mjere sigurnosti oko čuvanja oružja (zbog turbulentnih političkih događaja). Primjerice, Pejnović se sjeća i da su se, kao jedna od mjera sigurnosti, češće morale mijenjati šifre u tadašnjoj službi osmatranja i obavješćavanja.

Nadalje, Pejnović tvrdi i da su u to vrijeme stizale i obavijesti iz toga komiteta da “treba ažurirati popise oružja i opreme”, što je uključivalo čak i popisivanje oružja (primjerice lovačkog) što su ga posjedovali civili. U okviru toga postojala je mogućnost da se oružje zadrži, što su mogli učiniti svi oni koji su u nekim tijelima zaduženim za obranu za to imali odgovarajuće uvjete. To je, pojašnjava Pejnović, značilo da su to oružje mogli zadržati gotovo svi sekretarijati za narodnu obranu (uvjet za to bio je da imaju kancelarije s rešetkama i alarm). Dakle, postojala je mogućnost da sačuvate oružje, ali je činjenica da ljudi koji su radili u tim tijelima nisu učinili ono najvažnije - “srušiti” tehnologiju zbog koje se oružje čuvalo u vojarnama, tvrdi Pejnović.

Prave informacije o tome što se događalo s oružjem (u što ulazi pitanje zbog čega se ono uglavnom pohranjivalo u vojarnama, a ne, kao što su dopuštali propisi, u prostorijama TO-a) “famozni” bi Komitet trebao imati, navodi Pejnović. Tadašnje hrvatsko vodstvo, odnosno prije svih partijski vrh, i nakon provedenih izbora 1990. godine kao članovi toga Komiteta trebali su, prema Pejnovićevim tvrdnjama, imati uvid u dokumente koji iz SSNO-a stižu o oružju jer su oni “moralno prelaziti preko njih”.

Kapetan Dragan na niškoj TV: KRAJINA NIJE PRODANA NEGO JE VOJNIČKI IZGUBLJENA

ZAGREB. 27.01.99, Pobunjeni hrvatski Srbi nisu prodali hrvatsku krajinu koju su okupirali nego je ona vojnički pala, izjavio je Dragan Vasiljković poznatiji kao “kapetan Dragan”, u intervjuu za nišku TV Bellamie, koju je u srijedu prenio beogradski tjednik Svedok. “Krajina nije prodana. Krajina je vojnički pala, vojnički smo poraženi i ne trebamo se toga stidjeti. Vojnički smo pali jer smo imali nesposobnu vojsku u krajini. Umjesto da smo iskoristili četiri-pet godina za profesionaliziranje vojske u krajini, mi smo sjedili prekrštenih ruku i slabili vojsku,” rekao je Vasiljković, jedan od poznatijih zapovjednika pobunjenih hrvatskih Srba.

Napominjući da se “geopolitički zemljovid mijenja iz dana u dan,” dodao je kako “nije isključeno da dio Srbije opet bude u krajini. Mi jesmo izgubili ovu bitku, ali nitko nema pravo odreći se toga i kazati da je to prodano, da to više nije naše.”

Govoreći o svom sudjelovanju u ratu u Hrvatskoj, Vasiljković je rekao da je “zapovijedao u 257 akcija”. Izjavio je da je među pobunjenim Srbima bilo “mnogo dezertera”, kao i da su se u njihovim redovima borili Srbi iz Srbije. Srbijanci koji su odlazili tamo ljudi su koji su osjetili domoljubnu dužnost.” (Hina)

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU

LJUDI IZ NAŠE ZAJEDNICE:

Počinjemo novu rubriku u kojoj predstavljamo ljude naše zajednice Koji puta to će biti čelnici, a koji puta ne - jer svatko od nas ima svoje mjesto u životu naše zajednice, pa upoznajmo se malo bolje... Gost današnje rubrike je dr. Ivan Hrvoić, poznati društveni radnik. Ove intervju vodiće će gđa. Zlata Jurić, voditeljica popularne emisije “Okvir za portret” koji možete čuti svakog utorka na radiju “Zvuci Hrvatske”.

Prije samog intervjuja, malo o dr. Hrvoiću: prvi predsjednik AMCA-e (Udruge bivših studenata zagrebačkog sveučilišta), i ostao je na toj funkciji punih pet godina. Istovremeno je bio dopredsjednik HDZ-a u Torontu (1990-1995). Izabran je kasnije za prvog predsjednika Kanadsko-hrvatskog kongresa, a sada i dalje radi u AMCA-i. No, prepustimo riječ gđi. Jurić i dr. Hrvoiću.

** Gosp. Hrvoiću, obećajem Vam da će u ovom našem razgovoru biti najmanje riječi o Vašem poslu, ma koliko to izgledalo apsurdno, ipak - možete li se sjetiti kad ste u sebi otkrili sklonost ka fizici, zapravo prirodnim znanostima?*

- Možda se to počelo razvijati u srednjoj školi, kad su fizika i kemija bile jako cijenjene, čak i voljene. Čovjek bi mogao reći i kad su tehničke znanosti, zapravo, bile na neki način kompenzacija za sve one društvene koje me nisu tako oduševljavale.

**Kako je izgledalo Vaše djetinjstvo?*

- Do svoje devete godine živio sam u rodnom selu kraj Zagreba, Trebarjevu desnom. To je rodno mjesto Stjepana Radića, što ja volim istaći. Odrastao sam u Zagrebu, na periferiji, u maloj kući sa četvero djece. Rano sam shvatio osnovno životno načelo da sve u mom životu isključivo zavisi od mene. Bilo je to vrijeme rada i teškog siromaštva. “Ja se borim za svoje vrijeme”, često sam znao reći, zato sam trenutke provedene u laboratoriju doživljavao privilegijom znanstvenika. Rad je bio iznad i ispred svega. Puno toga zahvaljujem svom talentu, onom nerijetkom zanosu koji me je vodio u saviadavanju svih prepreka u životu.

** Da li ste mogli pretpostaviti da ćete biti uspješan, poznat i priznat znanstvenik i da će Vaši izumi osluškivati simbolično rečeno “zemljinu utrobu, njeno srce” i da će Vaš život teći ovim tokom?*

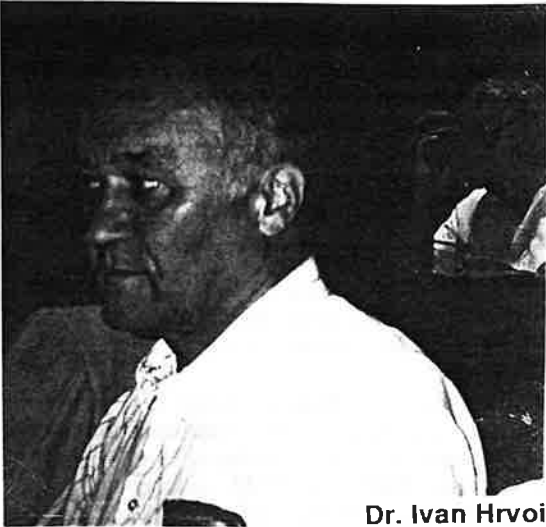
- O, ne! To je sve došlo s vremenom. Mi smo bili jako siromašna obitelj. Završiti studij je bio veliki pothvat, i u materijalnom pogledu. Ja sam prvi koji je završio studij i to je bilo novo doba u mojoj obitelji. Ja nisam bio siguran da će to biti uspješno, ali kad danas o tome razmišljam moja upornost, rad i ljubav morali su dati takve rezultate. Naravno, imao sam sreću da sam se mogao zaposliti poslije studija u Rudjer Boškoviću, gdje je atmosfera bila jako znanstvena, gdje se uopće nije gledalo na nekakve zarade. Tu se gledalo kako biti jako dobar u svom području i kako naučiti što više stvari što je bilo jako značajno, čak zarazno. Taj interes za znanost, taj interes za visoke kriterije i za nove stvari sam permanentno nosio u svom poslu, koji je, eto, visoka tehnologija i koji mi pruža veliko zadovoljstvo.

** U Kanadu ste došli i iz nje odlazili. Preispitivali ste se, što opet govori o Vama kao osobi koja u sebi njeguje visok stupanj odgovornosti i koja zna dobro procijeniti situaciju.*

- Prvi put sam došao u Kanadu 68. godine. Dobio sam doktorsku stipendiju na sveučilištu u Saskachewan-u. Međutim, cijela stvar se okrenula - ja sam ovdje zapravo studirao, odnosno radio na novim područjima tri godine, da bih se onda vratio u Zagreb 71. godine u jeku Hrvatskog proljeća. Dobio sam stipendiju od tadašnje Republike Hrvatske za doktorat na Rudjer Boškoviću, koji sam uspio za godinu dana napraviti i završiti. Međutim, politički su se oblaci navlačili nad Hrvatskom nakon loma “Proljeća” i više nije bilo razloga da se tamo ostane, bez novih perspektiva u tom tamnom društvu. Moj drugi dolazak u Kanadu je zapravo politički. Od tog trenutka ja sam znao da sve naučeno moram realizirati u praksi. Oduševljenje s kojim sam prisao svom poslu u tim prvim godinama traje i danas. Rezultati koje postižem su proizvod mog savladanog stručnog znanja, sposobnosti timskog rada, smirenosti, upornosti i na kraju

dr. Ivan Hrvoić

imam zadovoljstvo kad sebi mogu kazati: “Ti si to uspio stvoriti.”

Dr. Ivan Hrvoić

** Pošto se u našoj zajednici “sve” skoro o svakom zna, ja sam sigurna da sam ja otkrila nešto što mnogi ne znaju, na pr. da ne upotrebljavate nikakve mirise, da uživate slušati klasičnu muziku, da igrate bridge, da vozite oldsmobil, da ste se bavili astronomijom, učili esperanto, da igrate šah, da ste vrsan poznavala vina?*

- Vina su posebno područje, ja bih rekao veoma bogato, raznoliko kreativno područje, gdje uz svako vino postoji i priča o vinu, a samo pijenje vina predstavlja svojijevrsan ritual.

** Dr. Hrvoiću, poučite nas što je važno znati kada prilazimo čaši s vinom?*

- Prva stvar je buke. To mora davati čovjeku zadovoljstvo. Drugo je okus, treće je težina vina, boja vina - to su prateći parametri. Glavno je naravno buke, okus i težina. To su neke osnovne stvari kod klasifikacije i poznavanja vina

** Kada ste prvi put kušali vino i u sebi otkrili enologa?*

- Ja do svoje 18-te godine nisam niti kušao alkohol, ali kad sam prvi puta popio čašu vina, pronašao sam da tu ima nešto što sam propustio. I to se postupno razvijalo. Naravno, na početku su to bila domaća vina, ali i tu su se odmah vidjele razlike u okusu, bukeu i tada sam naslutio da je to područje koje bi moglo biti jako interesantno i koje bi mi moglo pružiti neslućene užitke. Kada sam došao u Kanadu počeo sam istraživati sva raspoloživa vina.

** Vi doista uživate pričati o vinima, kao vrhunski esteta i hedonista. Kažite nam i ostale prateće detalje vezane uz vino, na pr. koje jelo uz koje vino?*

- Ono doba kada je to bilo strogo propisano je polako na izmaku. Ja mislim da se shvatilo da su ukusi različiti. Neki ljudi mogu preferirati drugačija vina, međutim, u principu treba piti lakše vino s lakšim jelom, teže vino s težim jelom.

** Što mislite o hrvatskim vinima?*

- Imamo dva područja za naša hrvatska vina. Jedno su dalmatinska vina koja su obično teža i poznatija u svijetu, i lakša kiselkasta vina sjevera koja isto mogu biti vrlo lijepa, ali na sjeveru koliko ja znam nema težih vina. Na jugu, pelješka vina, postup i dingač moja su ljubav uz istarsku malvaziju.

STANARI SA STANARSKIM PRAVOM U PRIVATNIM STANOVIMA I DALJE BEZ PRAVA OTKUPA

Zagreb, 2. veljače, - Na koji će se način riješiti problem stanarskog prava u privatnom vlasništvu? Hoće li se ili ne zakonski legalizirati otkup nadstojničkih stanova? Odgovor na ta važna pitanja iz domene stambene reforme nije, čini se, zadovoljavajuće riješio ni novi prijedlog Zakona o najmu stanova. Zaključili su to zastupnici oporbe, ali i HDZ-a na prošlotjednom saborskom zasjedanju. I jedni i drugi tvrde da novi zakonski prijedlog samo produbljuje učinjene nepravde. Resorni ministar Širac podsjetio je da se išlo na izmjenu postojećeg Zakona o najmu stanova nakon što je Ustavni sud poništio njegove odredbe koje su se ticale odnosa zajmodavac - zajmoprimac, u slučaju kad potonji ne može zbog socijalnih prilika plaćati najamninu.

Svi stanari sa stanarskim pravom pred zakonom nisu ravnopravni. Jer, onima koji su se zatekli u društvenim stanovima omogućen je otkup, za razliku od stanara koji već 50 i više godina žive u privatnom vlasništvu, a Zakonom o najmu stanova pretvoreni su u - zajmoprimce za zaštićenom najamninom. Njima je, kako se moglo čuti i u saborskoj raspravi, najamni odnos nametnut i ostali su bez mogućnosti otkupa. Stoga drže da tu nepravdu treba ispraviti, a prijedlozi o tome kako to učiniti uglavnom se vrte oko istog - tim bi stanarima trebalo omogućiti otkup, a vlasnicima osigurati tržišnu naknadu. Bilo je i prijedloga (zastupnica HDZ-a Vera Stanić Pivčević) da država takvim stanarima osigura zamjenske stanove koje će moći otkupiti, a prijašnje stanove u kojima su živjeli vrati pravim vlasnicima.

Međutim, da bi se uopće krenulo u ispravljanje ovih nepravdi, nužno je znati koliki je broj privatnih stanova nad kojima je postojalo stanarsko pravo. Zasada, kako se moglo čuti i u Saboru, nitko nema ni približnu evidenciju tih stanova, a procjene se kreću od samo tri tisuće do 50 tisuća stanova. Ako je riječ o samo tri tisuće, ne bi trebalo biti problema koji se ne mogu riješiti u razumnom roku. Kad su nadstojnički stanovi u pitanju, prevladava mišljenje da i njima treba omogućiti otkup, tim više što su mnogi stanovi te vrste već otkupljeni i ostalo je, navodno, samo 330 neotkupljenih stanova.

Da se pravila otkupa sa stanarskim pravom moraju primjenjivati jednako za sve stanare, misle i u Udruzi stanara Hrvatske. Stoga predsjednik Udruge Marijan Babić drži da novim zakonskim prijedlogom o najmu stanova nije ništa bitno riješeno. Udruga stanara Hrvatske također drži da se problem stanarskog prava u privatnom vlasništvu treba riješiti mogućnošću otkupa. Slažu se s prijedlogom da stanarima koji u njima žive država osigura zamjenske stanove s pravom otkupa, ili statusom zaštićenog zajmoprimca onima koji ih ne mogu ili ne žele otkupiti. Međutim, iste ili slične prijedloge nekih zastupnika vladajuće stranke Babić komentira riječima: "Mislim da je počela izborna promidžba."

Predsjednik udruge stanara Hrvatske također velikim problemom smatra nepostojanje evidencije o privatnim stanovima sa stanarskim pravom i kaže: "Svaki taj vlasnik je mogao bez države, kad god je htio, prodati stan stanaru koji je u njemu. Obično su ih prodavali za jednu trećinu vrijednosti stana. No, lako je moguće da tih stanova ima puno manje nego što mi u ovom trenutku znamo." Prema njegovim riječima, nadstojnički stanovi si i dalje državni i Udruga stanara misli da domari koji su u njima trebali dobiti sve legalne

Strana 16

dokumente i pravo otkupa, a isto treba vrijediti i za zajedničke prostorije u koje su stanari ušli uz suglasnost kućnog savjeta, drugih stanara, pa čak i stambenog fonda. "Te su prostorije preuređivali u svoje stambene prostore i uložili su novce u to, pa smatramo da i njima treba dati pravo otkupa", kaže na kraju Babić. (Vjesnik, 3. veljače, 1999)

- Nastavak sa strane 14
- *Dobro. Vi imate krasnu priču. Snjeguljica i Pepeljuga. Ali, opozicija se može dogovoriti što god hoće, ali utjecati ne može. Nema instrumente. I što onda?*
- A onda znači da nam nema spasa. Vlasti bi bilo bolje da se sama demokratizira nego da je demokratiziraju drugi.
- Kako komentirate činjenicu da je HDZ osnovao zajednicu radnika?
- To, koliko znam, rade i druge stranke.
- *Mogu li tako nešto riješiti?*
- Ne znam kako. Pa to su opet ti isti ljudi.
- *Što biste rekli iza čijih je ekonomskih interesa proteklih godina stajao HDZ?*
- Krupnog kapitala.
- *Što se sad događa da ta ista stranka odjednom osniva zajednicu radnika?*
- Pa vidjelo se da to tako dalje ne ide. Država je ustanova općeg dobra, a mnogi ljudi nemaju što jesti.
- *Znači, HDZ mijenja stratešku poziciju?*
- Ili to, ili je sve to dio predizborne propagande. Treba imati odvažnosti za preuzimanje vlasti
- *SDP je trenutačno najjača opozicijska stranka. Mislite li da bi oni kao eventualna nova vlast mogli riješiti gospodarske i socijalne probleme Hrvatske?*
- Ne. Toliko se toga nagomilalo da je za sanaciju potrebno sedam ili osam godina, uz najbolji program.
- *Dakle, ne treba zavidjeti onome tko dobije vlast, ma tko to bio?*
- Točno. Treba imati odvažnosti da se to sad preuzme.
- *Tko će dobiti izbore?*
- Onaj koji bude mogao najviše ponuditi.
- *Tko je to?*
- To će svakako ovisiti o izbornom modelu. No, od opozicije to su SDP i HSLS. I HDZ, jer je oko 30 posto ljudi "prikopčano" na vladajuću stranku.

Razgovor vodila Sanja Modrić, Jutarnji list, 19. Veljače '99.

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-0415

KOSOVO MASSACRE DIRECTED FROM BELGRADE

According to The Washington Post the slaughter of forty five ethnic Albanians was ordered by high officials in Belgrade, who later attempted to conceal traces of the crime. The article refers to recorded telephone conversation available to Western governments. Enraged by the murder of three Serbian soldiers, on January 15 Serbian officials in Belgrade ordered Serbian forces to "forcefully" attack Reqak in order to root out the Albanian guerrilla who was held responsible for the attack, continues The Washington Post.

The massacre in Reqak provoked NATO to reiterate intervention threat to Yugoslavia. Yugoslav Deputy Prime Minister Nikola Šainović and General Sreten Lukić, who was in command of the Serbian police forces, made systematic attempts to conceal all traces of the attack. The recorded telephone conversations reveal that the attack on Reqak was closely monitored at the highest levels of the Yugoslav government and that it was coordinated by a general from Interior Ministry. Šainović and Lukić talked of how to make the attack look like the aftermath of an armed clash between Serbian forces and the Kosovo Liberation Army.

Despite all of the threats and ultimatums directed at Belgrade by NATO, the OSCE Western governments, Serbian forces committed yet another massacre in the village Rogova, near Đakovica, in which twenty three Albanian civilians were killed.

Serbian sources state that the incident took place while the KLA members were attacking a police patrol in Rogova, resulting in the death of a dozen Albanian soldiers and one Serbian police officer. The spokesman of the OSCE mission in Kosovo says that

twenty three Albanian civilians were killed in the clash: eleven of them were in the minivan, three were in front of it, four were in the house and all of them were unarmed. The remaining five, continues the OSCE spokesman, were in the center of the village at the time. He added that a small quantity of arms was found, but not at the site of the murder of these unarmed civilians.

MILOŠEVIĆ WAR CRIMES TRIAL PETITION COLLECTS 100,000 SIGNATURES

In the Hague, a delegation of the Transnational Radical Party (TRP) presented ICTY Deputy Chief Prosecutor Graham Blewitt a petition with over 100,000 signatures requested that charges be filed against Yugoslav President Slobodan Milošević for committing war crimes and crimes against humanity. The party reports that the petition contains quite a few notable political and cultural personalities, including Albanian Prime Minister Pandeli Majko, former French Prime Minister Michel Rocard, European Parliament member Otto von Habsburg, actress Isabelle Adjani and Bianca Jagger. Many Croatian opposition leaders also signed the petition, among them Ivica Račan (Social Democratic Party), Dražen Budiša (Croatian Social Liberal Party), Vlado Gotovac (Liberal Party) and parliamentary deputies Tereza Ganza-Aras, Snježana Biga-Friganović, Željka Antunović, Zdravko Tomac, Stjepan Radić, Jozo Radoč, Milivoj Kujundžić, and many others. The TRP delegation was headed by its secretary general, who is also a European Parliamentary deputy, Oliver Dupuis, and was also received by Blewitt. Blewitt called upon all who were present to "exert pressure upon states who possess evidence so as to improve their cooperation with the ICTY. (Hina)

Mennonite
New Life Centre of Toronto
Tečajevi Engleskog Jezika
uz pomoć kompjutera (računara)
LINC Program
(Landed Immigrants and Convention Refugees)
Besplatan dječji vrtić i prijevoz do / iz škole
STUPNJEVI 2,3 i 4
Jutarnja i popodnevna nastava
Zainteresirani se mogu prijaviti u prostorijama
"Mennonite New Life Centre"-a
1774 Queen Street East
Toronto, On M4L 1G7
(Raskrižje Queen Street East i Kingston Road)
Tel: (416) 699-4527
Ovaj oglas i program plaća
"Citizenship and Immigration Canada"

Intervju/ Dr. Anđjelko Milardovic, profesor politologije na Hrvatskim studijima

Divlji kapitalizam uništio je srednji sloj

- Mnogi tvrde da je nekadašnji srednji sloj posve uništen. Je li to točno?*

-Srednji društveni sloj jednostavno je nestao u procesu privatizacije. Time se izgubio amortizer između donjih i gornjih društvenih skupina, a istodobno je stvorena novokomponirana novčarsko-politička oligarhija, odnosno tzv. nova elita. Nova hijerarhijska struktura Hrvatske bez srednjih slojeva nije model prema kojemu može funkcionirati moderno društvo.

- Kažete da su srednji slojevi "nestali". Kako su to nestali?*

-Pa zbog vlasničke transformacije.

- Ali zašto?*

-Dogodila se cjelovita promjena političkoga gospodarskog sustava. Mi smo prije živjeli u sustavu društvenog vlasništva, ljudi su imali nekakvu sigurnost plaće I radnoga mjesta, imali su osjećaj participacije, nisu ostajali bez posla, a u novom sustavu su se okolnosti promijenile.

- Recite što je to srednji sloj?*

-Srednji sloj čine ljudi koji imaju posao i obrazovanje, stan, automobil, određeni status...

- Čime su stekli stan, automobil i status?*

-Svojim sposobnostima i radom.

- Zašto je onda u vlasničkoj transformaciji u Hrvatskoj nestao upravo srednji sloj, koji je očigledno najvrijedniji u društvu.*

-Zbog takve vlasničke preobrazbe mnogo je ljudi jednostavno ostalo bez posla.

- Pitanje je zašto su na hrvatskom putu u kapitalizam škartirani upravo ti najvitalniji slojevi društva?*

-Zato što je kod nas provedena koncepcija divljeg kapitalizma u kojoj se dogodilo to da je većina nacionalnoga bogatstva preko noći završila u privatnim džepovima.

- Kako se moglo dogoditi da elita najednom postane Miroslav Kutle, a sveučilišni profesor više nema za cipele?*

-Valjda je bio skrojen takav zakonski mehanizam koji je to omogućio. Sada kada je stvorena država, kada su svi za to dali što su mogli, mnogi su ljudi dovedeni u situaciju da nemaju što jesti. To stanje je neodrživo.

- Zašto je danas u gotovo cijeloj Europi na vlasti socijaldemokracija?*

-Jer je neokonzervativni model politike preforsirao interese krupnoga kapitala zaboravljajući da i mali moraju živjeti.

- Bi li Schroeder potpisao program SDP-a?*

-Mislim da bi. Program SDP-a je najozbiljniji i najtransparentniji među programima četiriju hrvatskih socijaldemokratskih stranaka.

- Kako objašnjavate činjenicu da većina svih naših stranaka ima socijaldemokratsku dikciju?

-Zaboga, nakon rata i stvaranja države, glavna stvar je stvoriti ekonomski i socijalno prihvatljivo društvo, pa je zato i normalno da je to ključni segment političkog nadmetanja. I na nedavnim izborima u Njemačkoj sve su se stranke koncentrirale na gospodarsku, socijalnu i poreznu politiku. Tamo se više ne debatira o ljudskim pravima, pravnoj drzavi i slobodi medija jer su te teme kod njih apsolvirane. Kad i mi te stvari riješimo, i k tome još nesretnu Bosnu, i nama će, dakle, ostati isto ono čime se permanentno bave stranke u svim demokratskim državama.

- Kako to da se HDZ u posljednje vrijeme napadno koncentrira na socijalna pitanja?*

-I HDZ se ponaša kao i ostale stranke.

Strana 14

- No, HDZ je na vlasti devet godina i oni su ovu situaciju najizravnije proizveli kombinacijom najrazličitijih poteza.*

-Ja ne mogu ulaziti u to je li se gospodarska i socijalna politika mogla voditi drukčije, ali to sada više nije važno. Važno je da je dogorjelo do noktiju, društvena kriza je zastrašujuća, mnogi ljudi su socijalno pogođeni i logično je da sada i vladajuća stanka i opozicija moraju dati rješenja.

- S jednostranačkom vladom i HDZ-ovom većinom u Saboru, čini se, da je i rješenja opravdao očekivati od HDZ-a, zar ne?*

-To nije točno. Meni smeta ta neodgovornost hrvatskih političara koji su toliko egoistični da ne žele sjesti za stol i dogovoriti se kako zemlju izvući iz krize.

- Dok vi idealistički pozivate na dijalog, podsjećam vas da HDZ nije pristao ni na običnu saborsku raspravu o zlouporabama tajnih službi.*

-Pa što? Dosađ dijalog nije bio moguć. Ali, koji je odsad drugi izlaz? Hoćemo li vaditi pištolje?

- Zašto dijalog HDZ-a i opozicije dosad nije bio moguć?*

-Zato što je HDZ ignorirao dijalog. Sada, pak, ovi drugi neće razgovarati. A tko onda plaća račun? Što mene briga tko je prije ovo, tko je poslije ono?! Mene zanima samo kako se ovo društvo može izvući iz krize. A opozicija sad više da treba hapsiti.

- Ako je bilo toliko eklatantnog kriminala u pretvorbi, što imate protiv hapšenja?*

-Nemam ništa. Ako je netko ukrao, neka ide u zatvor. To su, evo, počeli sad raditi, samo to je kasno. Sad svi trebaju zajednički pronaći izlaz. Inače, propast ćemo svi.

- Što je preduvjet za dijalog?*

-Dobra volja. Pedeset ili sto najodgovornijih ljudi u ovoj državi mora sudjelovati u takvoj raspravi.

- Tko mora pozvati na razgovor?*

-Tko bilo. Meni je svejedno. Zanima me samo rezultat. Ako kuća gori, zar nije svejedno tko će prvi pozvati vatrogasce?

- Za koga je logično očekivati da pokrene razgovor?*

-Pa logično bi bilo da to učini vladajuća stranka. Oni su odgovorni za sadašnje stanje. Ne može nitko normalan u ovoj zemlji, da je voli i da je ne voli, podupirati ovo što sada imamo. Mi više nemamo ni neprijatelja niti protivnika. Neprijatelji možemo biti samo sami sebi. Ako se sad ne pokrene dijalog, rasplet bi mogao biti nasilan, a to nikako ne bi trebalo željeti.

- Želi li to itko?*

-Kad vidim te radničke stožere po poduzećima, ne znam tko je njima induktor. Mislim da je riječ o kombinaciji nezadovoljstva među radništvom i opozicijskim strankama koje to koriste preko svojih veza sa sindikatima.

- Sindikati se oslanjaju na stranke?*

-Ima sindikata koji se oslanjaju.

- Koji su to?*

-Vjerojatno se neki oslanjaju.

- Želite reći da opozicijske stranke induciraju nerede?*

-Ne mogu ja sve to tvrditi jer nema empirijskih istraživanja, ali mislim da nije daleko od toga. Uz SDP postoje lijevi sindikati koji induciraju nervozu, koji stvaraju stožere za obranu poduzeća, a mene asociraju na radničke komitete početkom stoljeća.

- Što mislite o objašnjenju da se radnici bune sami od sebe, jednostavno zato jer više ne mogu izdržati?*

-Pa radnicima jest neizdrživo, ali sve to nikamo ne vodi. Moraju se naći rješenja.

- Nastavak na str. 16

UVJET - ISKORJENITE GOSPODARSKI GANGSTERAJ!

Ana Diklić,

Ima li nade za gotovo uništeno gospodarstvo Vukovarskosrijemske županije? Odgovor je jednostavan - da! Brojni su pokazatelji da taj, gotovo nevjerojatno optimističan odgovor nije samo lokalpatriotski emotivni izričaj želja i nadanja, a najbolje mjerilo i provjera vlastitih prosudbi jest zainteresiranost stranih ulagača za to područje. Prvi pokazatelj da u budućnosti Vukovar i uopće taj kraj mogu postati glavna hrvatska riječna luka i velika međunarodna robna, trgovačka i proizvodna zona jest zainteresiranost iskusnih austrijskih i bavorskih vodoprivrednih tvrtki za projekt gradnje višenamjenskog kanala Dunav - Sava. Taj projekt čije oživotvorenje treba početi prvim iskapanjima u svibnju, dugoročno bi riješio pitanja navodnjavanja, plovidbe i odvodnje. Strateški je cilj navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, što bi pogodovalo promjeni strukture sjetve biljnim kulturama koje su vrlo atraktivne na tržištu kao što su povrće, voće, industrijsko i ljekovito bilje, te sjemenske žitarice. Bili bi to kontrolirani uvjeti proizvodnje pomoću navodnjavanja I odvodnje, u kojima suše ili poplave neće naštetiti poljoprivrednoj proizvodnji.

Kanal Dunav - Sava ishodišni projekt

Da bi sumnjičavi bili mirni, prije konačne izrade ovog projekta obavljena je i gospodarska prosudba društvene opravdanosti višenamjenskog kanala Dunav-Sava u kojoj su sudjelovali vrhunski stručnjaci tvrtke Kanal Rajna - Majna - Dunav. Na samom početku, u prvim godinama rada, značilo bi to otvaranje dvije tisuće radnih mjesta, a s daljnjim rastom radova I otvaranjem različitih pogona, kroz godine planirao je da se otvori I 15 tisuća novih radnih mjesta. U ovome trenutku kada je velik događaj otvaranje i samo jednog radnog mjesta na tom području možda te brojke djeluju nerealno, ali što se sve može vezati na taj ishodišni projekt pokazuje i ponuda austrijskih banaka. Austrijanci za obnovu gospodarstva hrvatskoga Podunavlja nude devet milijardi kuna kredita, 20 posto u novcu, a 80 posto u materijalima i tehnologiji srednjoeuropskih zemalja. Dio kredita počeo bi se otplaćivati tek nakon dvije godine s rokom otplate na deset godina, u 20 rata, kamate bi bile šest posto godišnje, a deset posto kredita podlijegalo bi klizajućoj kamati. Kredit bi se odobravao prema pojedinim projektima ili za uvođenje novih tehnologija s tim što ponuditelji na prvo mjesto stavljaju proizvodnju, preradu i skladištenje voća te gumarsku proizvodnju.

Ponuda prokušanih modelatom izdašnom kreditu trebaju se očitovati Ministarstvo financija, odnosno hrvatska Vlada, jer već je izražena bojazan da se na to područje ne utope stare tehnologije. Taj tehnološki segment ponude nije teško

NADA ŠAKIĆ ODBILA CNN, AP I REUTERS

Zagreb, Nada Šakić je odustala od zahtjeva za naknadu štete za dane provedene u pritvoru, kazao je njezin branitelj po službenoj dužnosti Branko Serić.

-Nećemo tražiti naknadu za tri mjeseca pritvora, iako nakon izručenja pritvor nije bio obavezan. No bez obzira na to, Hrvatska je ipak pomogla Nadi Šakić, jer nije bila izručena SR Jugoslaviji - objašnjava odvjetnik te dodaje kako će Nada Šakić tražiti od hrvatske države pomoć kakvu inače nudi siromašnijim useljenicima iz dijaspore. Zasad je Nada Šakić podstanar, a mora nabavljati i skupe lijekove, tako da će zahtjevi prema ministarstvu useljeničtva, rada i socijalne skrbi

provjeriti, ali sada je pitanje pravih programa kako se u konačnici ne bi dogodilo nešto drugo, a to je da bude više novca nego kvalitetnijih programa. Ponudu austrijskih banaka treba gledati u kontekstu europskog tržišta razmjene gospodarskih informacija. Ako je u njihovoj kreditnoj ponudi težište proizvodnja, prerada I skladištenje voća, onda je posve razvidno da su se vezali na temeljni projekt više-namjenskog kanala Dunav-Sava, kojem je strateški cilj navodnjavanje poljoprivrednih površina, a kao što smo već naveli u taj new deal već su se uključile austrijske i bavorske vodoprivredne tvrtke. Ne manje značajne su i naoko sitne ponude, poput one od norveške vlade koji dolaze s, doduše nama nepoznatim, ali kod njih provjerenim Programom obnove malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na području istočne Slavonije, te BiH. Sve što izgleda previše lijepo u nas odmah izaziva sumnjičavost što je slučaj i s njihovom ponudom da je 50 posto kredita unaprijed oprošteno, a druga polovina se vraća bez kamata. Kako ništa ne znači imati proizvodnju bez tržišta, tako Norvežani nude i novi model organizacija poljoprivrednih zadruga, "1 udjel 1 glas", te prodajnu mrežu koju će organizirati sami proizvođači.

Kako došlo - tako pošlo!

U situaciji kada seljak više ne zna što bi proizvodio, za ono što proizvede ne dobiva novac, a u konačnici najviše zarade posrednici, zašto ne pokušati? Ako gledamo dugoročno, činjenica je da je sve više dobrih ponuda i programa, ali kao što je poznato da vukovarskosrijemsko područje neće više nikada imati prijeratnu strukturu gospodarstva, tako treba znati da te inozemne ponude unaprijed isključuju mogućnost našega starog načina ponašanja i muljanja u gospodarstvu, te zahtijevaju odgovorno skrbljenje o povjerenom kapitalu. U kontekstu toga treba i promatrati inicijativu vladajuće stranke Vukovarskosrijemske županije koja traži odgovornost za nesolventnost, stečaje, gašenje proizvodnje, gubitak kapitala, neisplaćivanje seljaka za proizvedeno, nezaposlenost...

U svim upravama i nadzornim odborima bili su i jesu ljudi s imenima I prezimenima, ali i odgovornošću. Naprijed se ne može s neraščišćenim problemima, starim dugovima i prljavim poslovima, niti je uopće bilo tko zainteresiran za nas budemo li i dalje dopuštali i ne rješavali stari gospodarski gangsteraj. Što vrijedi obnova kuća bez gospodarstva, zaposlenih i zadovoljnih ljudi? Koliko god bolno bilo za pojedince, sada je posljednji trenutak da se nešto učini, jer nitko pametan ne pruža novac ravno u ruke lopovu, osobito ne inozemni ulagači i kreditori.(Glas Slavonije, 17.02.99)

te pravosuđa ići za tim da joj se osigura mjesto u domu umirovljenika ili negdje drugdje - i zdravstveno i socijalno osiguranje. Nada Šakić je bila kućanica i uzdržavana osoba, kaže Serić, te dodaje da treba dobiti pomoć kao bilo koji drugi useljenik.

Nakon što je županijski državni odvjetnik u Zagrebu odustao od daljnjeg progona N. Šakić, mnoge su svjetske i domaće medijske kuće tražile razgovor s njom. Među njima bili su i Večernji list, CNN, AP, Gloria, Merlić za HTV, Slobodna Dalmacija, zvali su je i u Latinicu, tražili i snimanje u njezinu zagrebačkom stanu. Iako je nakon oslobađanja namjeravala dati intervju nakon što prođe nekoliko tjedana, ovih je dana od toga definitivno odustala i nikakvih razgovora, kaže Serić, neće biti. (S. Perica, Večernji list, 19.2.99)